Onlar da tüm emekçiler gibi harcanıyorlar

- Aydın'ın Ilıcabaşı semtindeki göçmen yurttaşlar ikinci sınıf vatandaş muamelesi görüyor.
- Ülkenin her köşesinde ÇİNGENE diye hor görülen yurttaşlarımız ırk ayrımının sona ermesini istiyorlar.

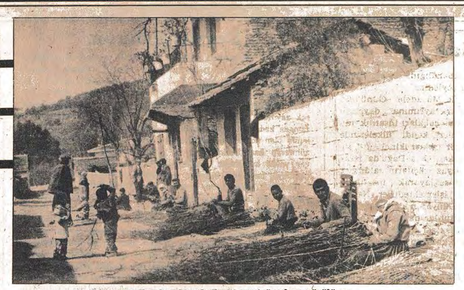

Aydın'ın Ilıcabaşı emekçileri, sepet örerken görülüyor.

Aydın'ın Ilıcabaşı semtinde 25 yıldır yerleşmiş bulunan göçmenlere, çingene oldukları için 'ikinci sınıf yurttaş' gibi davranılmaktadır. Dört bir yanında şehir merkezlerinin gecekondu böl gelerinde yerleşmiş bulunan bu yurttaşlar, başka şehirlerde olduğu gibi, burada da geçimlerini el sanatları ile sağlamaktadırlar. Hasır ve çubuklardan sepet, koltuk yaparak geçimlerini sürdürenler, hiç değilse bu yörede yaşamakta olduğu gibi horlanıyorlar. Emekçi olmak, yoksulluk, suç mu?» diyorlar. İçlerinden biri cevaplıyor: «Bu düzende estimamsıyı istemek, emekçi olmak, emeğinin hakkını istemek elbette suçu!»

Ilıcabaşı emekçileri, işsizlik, parasızlık yüzünden çocuklarını ancak ilkokulda okutabildiklerini, çoğu kez bu nun bile mümkün olmadığını, güç bela orta öğrenim yapanların daha sonra engellendiğini, resmî görevlerden uzak tutulduklarını söyleyerek, «Ansayasa'da ırk ayrımı yapılmamasını öngören mad deler kâğıt üzerinde kalıyor» diyorlar. Askere alırken devletin onları unutmadığını, ama başka zaman aklına bile getirmediğini söylüyor, ayrım gözetildiğini belirtiyorlar, ırk ayrımını lânetliyorlar.

Şimdilerde, yıllarca önce zar zor yaptıkları ve tek mal varlığı olan gecekondularına da göz dikilmiş bulunuyor. Bunun tümden açlık ve sefalet, yeniden çadır hayatına mahkûmiyet demek olduğunu belirten Ilıcabaşı emekçi halkı şöyle diyor:

«Hayat pahalılığı bıbsbütün belimizi büktü. Bizim ürettiklerimizde milyonlar vuranlar mallarımızı yok pahasına kapatıyorlar. Onlar ikide bir zamlı satış yapıyorlar ama, bizden daha da ucuza almaya bakıyorlar. Evlerimizde odun yok, inanamıyoruz. Pazar alış verişine çıkamıyoruz. Etin, elbisenin, ayakkabının yüzünü artık bayramdan bayrama bile göremiyoruz. İş istersin vermezler. Hastalanırsın bakmazlar. Alın terimizi son damlasına kadar isterler, ama bir kuruş zam vermezler. Yiyecek fiyatlarımı öğrendiğimizde parmaklarımız yanar. Soğukta tir tir titreyen yavrularımızın it gibi ölmemesi için dağdan odun kesmeye çıksak, adımız hırsıza çıkar. Bizi diri diri ölüme mahkûm ediyorlar. Ölmek de paraylа. Mezardı, tabutu, kefendi, her biri para.. Aracılar, vurguncular, herkes bize vuruyor. Ama onlarınki hırsızlık olmuyor. Odun kestiğimiz için bize hırsız diyerek adaleti yerine getirmek istiyorlar. Kimin hakkı, kimin adaleti bu? Elbette paranın, zenginliğin..»

Ilıcabası emekçilerinin der di saymakla bitecek gibi değil. «Gören göz zaten biliyor durumumuzu» diyorlır. Şimdilik tek istekleri, gecekondularına tapu verilmesi, ırk ayrımı yapılmaması, devlet kapılarında insanca davranılması ve iş güvenliği sağlanması, hiç değilse ürünlerini daha uygun fiyatla satabilmek..

Ilıcabaşı'nın yoksul halkı, çileleş insanları, artık gözlerini açıyor ve bu hayatın kader olmadığını, kendilerini böyle yaşamaya, bu düzenin zorladığını görüyor, söylüyor ve kurtuluşlarının sosyalizmde olduğunu haykırıyorlar: «Elbette sosyalizm! İnsana değer veriliyor. Irk ayrımı yapılmıyor. Herkes iş ve konut bulabiliyor. Emeğinin karşılığını alıyor. Hiçbir emekçi horlanmıyor. ELBETTE SOSYALİZM!»

Gerçek Konuşalım

REMZİ ÇIĞ

Boşuna Gayret

İçinde bulunduğumuz toplu sözleşme döneminde, işçi sınıfının ekonomik-demokratik kazanımlar için atıldığı mücadele, giderek siyasi ve ideolojik boyutlar da kazanıyor.

Burjuvazinin borazanları, toplu sözleşme dönemini bu üç boyutuyla ele alıyor ve işçi sınıfına karşı toplu bir saldırıda kendi üzerlerine düşeni hakkıyla yapmaya çalışıyorlar. İşçi sınıfımızın ileri kolu maden işçilerinin hak mücadelesini daha başında bastırmak için açtıkları karalama kampanyasını en aşağılık yöntemlerle sürdürüyor, mücadeleyi güçsüz düşürmek için her türlü alicengiz oyununa başvuruyorlar.

Bir yandan MESS, Maden-İş yöneticilerinin gerçekleştirilmesi imkânsız taleplerde bulunduğunu öne sürüyor, öte yandan işçilerin adreslerine bildiriler postalıyarak Maden-İş yöneticilerine kara çalıyor.

Bir yandan, zamlarla hayatı yaşanmaz hale getiren hükümet, öte yandan grevlere saldırılar düzenliyor, «burunlarını sürteceğiz» diyor, faşist katillerin bildiri dağıtan işçileri katletmesine göz yumuyor.

Sermayenin ve hükümetin tercümanı sağ basın, her gün en iri manşetleriyle Maden-İş grevlerinin «Sovyet Rusya ve komünist ülkelerce» finanse edildiği yaygarasını kopararak, işçilerin hak silahı olan grevlerin daha başlamadan boğulmasını istiyor, TARİŞ örneği saldırılara davetiye çıkarıyor, salyalı ağzıyla faşizm hevesini haykırıyor, bunun «tek yol» olduğunu günün gününe manşete geçiriyor.

Faşizm çıçırtkanlığının, grev mücadelelerinin gerekirse kanla bastırılması çığlıklarının şampiyonluğunu ise Tercüman Gazetesi yapıyor ve gerek hükümetin, gerekse parabalalarının haline tercüman olacak tek gazetenin kendisi olduğunu her haliyle göstermekten geri durmuyor.

Bütün bunlar, gerçekten kuyruğu sıkışmış olanların, kuyruğu titretme korkularının kanıtıdır.

İşçi sınıfının, emekçilerin her gün yeni adımlarla güçlenen, faşizme ve tekellere karşı demokratik birliğe yönelen siyasi ve sendikal örgütlerinin, demokrasi güçlerinin dayanışması, onların korkusunu gitgide derinleştiriyor. Sermayenin borazanlarına herşeyi söyleten, her türlü yalanı çare olarak görmelerine yol açan işte bu korkudur.

Ama korkunun ecele faydası olmadığı gibi, yalan ve demagojinin de korkuya faydası yoktur. Onlar, bu korkuyu, işçi sınıfının siyasi güçleri ile ileri sendikal örgütleri arasındaki yakınlaşma olgunlaştıkça ta illiklerinde duymaktan kurtulamıyacaklardır.

Bu korkuyu gidermek, işçi sınıfını teslim almak için uydurdukları yalanlar ise kendi yenilgilerini hazırlamaktan öte bir sonuç vermiyecektir.

İşçi sınıfımız, kuruvazinin yalanlarına daha bir kenetlenerek cevap vermekte, grev saflarından içeriye burjuvazinin oyunlarının giremiyeceğini göstermektedir.

Burjuvazinin çıkarlarına tercüman olanlar, ateşler içinde sayıklayadursun, işçi sınıfı, sınıf mücadelesinin tüm boyutlarıyla yeni mevzilere ulaşmayı başaracaktır.

Marmaris'te belediye grevi sürüyor

Marmaris Belediyesi temizlik işçileri grev sırasında toplıca görülüyorlar.

Marmaris Belediyesi temizlik işçileri 21 Kasım'da başlattıkları grevi sürdürüyorlar. DİSK'e bağlı Genel-İş üyesi 27 işçinin grevi, başlangıcından bugüne aynı kararlılıkla geldi.

AP'li Belediye Başkanı Hasan Işık'ın sendika üyesi 13 işçiyi işten çıkarması üzerine greve giden işçiler, Belediye Başkanının tümüyle politik bir tavır için de olduğunu ve işçiler üzerinde türlü baskı uygulamaları denediğini, bu nedenle grevin kazanılmaz olduğunu ve gerekirse daha bu kadar süreceğini söylüyorlar.

DİSK Genel-İş Marmaris baştemsilcisi Necati Koyuncu'nun grevle ilgili görüslerini alan mu habirimizin bildirdiğine göre, tüm yakınlarıyle grev için seferber olan işçileri, halk da destekliyor.

Muhabirimizin baştemsilci N. Koyuncu ile yaptığı görüşmeyi sunuyoruz:

● **Grevin başlıca nedenlerini açıklar mısınız?**

21 Kasım'da Marmaris tarihinin ilk grevini başlatırken pek çok haklı neden vardı. Bir kere, bugünkü hayat şartlarında 3200 lira gibi gülünç bir ücretle çalışıyoruz. Ücret artışı ve sosyal haklar konusundaki taleplerimize sırt çeviren işverenin bir de 13 arkadaşımızı işten atmaya kalkışması, grevi zorunlu hale getirdi. İşverenin asıl rahatsızlığı, temizlik işçilerinin Genel-İş'e üye olmaları. Bizler daha önce 1976'da Genel-İş'e üye olduğumuzda 5 lira zam aldık. Belediye Başkanı Hasan Işık, bizim birlik ve bütünlüğümüzü parçalamak için bazı arkadaşlara 15 lira zam teklif etti ve sendikalardan istifa etmelerini istedi. Biz de, bilinçsizliğimiz nedeniyle yanılarak bu isteğe uyduk. Ancak üç ay sonra bu türlü ödemeden caydı. Elbette 1976'da 3200 lira ile iyi kötü geçinmek mümkündü ve biz de bo yun eğdik. Ama 1979'a geldiğimizde koşullar çok değişmişti ve biz yine DİSK üyesi olmanın ötesinde bir çıkış kalmadığını gördük. Yeniden sendikamızıa üye olduk. İşte bu, işvereni çileden çıkardı ve yıllardır Marmaris halkına hizmet etmiş 13 arkadaşımız siyasi nedenle işten atıldı. Öbür işçiler üzerindeki baskılara da hız verildi.

● **Greviniz halkın desteğini kazandı mı?**

Grev başlar başlamaz işveren ve Büyük Turistik Otel'in müşavirleri grevi kırmak için 15 kişi getirdiler. Onlara 4500 lira ücret verdiler. Üstelik Belediye başkanı halkı da işçiler aleyhine kışkırtmaya kalkıştı. Ancak işverenin yasadışı uygulamalarının bilincinde olan halkımız, demagojik yalanlara omuz silkti. Grevimizi, kendi yakınlarının kardar, Tariş'teki işçilerin aileleri ve yakınları da etkin biçimde destekliyorlar. «İşçiler haklıdır» diyorlar ve Tariş'te kendi oğullarını nasıl desteklıyorlarsa, bizi de öyle destekliyorlar.

Demirci-Salihli yol inşaatının yarıda bırakılması üzerine 18 köyden emekçiler şantiyeyi işgal ederek direnişe geçtiler ve 15 gün süren direnişi sonunda köylülük kararlı direniş sonunda isteklerinin gerçekleşmesi yönünde adım atılmasını sağladılar.

Salihli köylüleri başlanan yolun bitmesini istiyor

Demirci-Salihli arasında CHP hükümeti döneminde 1979'da yapımına başlanan yolun yapım faaliyetinin durdurulması üzerine, 18 köyün emekçileri yolun tamamlanması amacıyle direnişe geçmişlerdir.

CHP hükümeti döneminde ağır sürdürülen ve yapımı tamam lanmıyan yol inşaatı, AP'nin azınlık hükümetinin işbaşına geçmesiyle tümden durmuştur. Demirci'den Çataloluk köyüne dağar 15 km.si açılan ve kılavuzlar köyüne kadarki 7 km.lik bölümü asfaltlanan yolun yapımının durdurulma nedeni hakkında Demirci Belediye Başkanından bilgi isteyen köylülere, «biz CHP'nin kazığını çakmayız» cevabını almışlardır. Bu arada, köy lerden geçen yolun yapımı durdurulurken, nakliyecilerin isteği üzerine başka yolların yapımına başlanmıştır.

Köylüler, yıllardır yolsuzluğun sıkıntısını çeçtiklerini, daha fazla dayanamıyacaklarını, yolun geçeceği yerlerde istimlâk edilen bağ ve bahçeleri için para dahi istemediklerini, yolun bir an önce tamamlanmasını isteyerek, çoluk çocuk, genç-yaşlı şantiyeyi işgal etmişlerdir. 15 gün süren direnişi sonunda köylüler isteklerini kabul ettirmişlerdir.

KÖPRÜBAŞI TÜTÜN ÜRETİCİLERİ MİTİNG YAPTI

Köprübaşı tütün üreticileri, tütün başfiyatının düşük tutulması ve ürünlerin piyasada hükümetin belirlediği fiyatların da altında satış yapmak zorunda kalmaları üzerine tekel müdürlüğünü protesto ettiler.

Üreticiler, zaten düşük olan ve 128 lira olarak belirlenen başfiyatın 65 lirayı kadar düşmesi üzerine bir komite oluşturarak tekel müdürlüğünden bir dilekçe ile önlem alınmasını istemişlerdir. Tekelin ilgisizliği üzerine 500 kadar üretici, tütün sömürüsünü açıklamak üzere bir açık hava toplantısı düzenlemişlerdir. Toplantıda ekonomik-demokratik hakların dile getiren üreticiler, taleplerini pankartlarla da savunmuşlardır. Bu arada, bir binbaşının, «İMF'yi değil hâlâ dinleyin» pankardını indirttiği de gözlenmiştir.

Miting hedefine ulaşmış, tekel müdürlüğü üreticilerin isteklerine kulak vermek zorunda kalmıştır.

Sivas'ta sürgün, kıyım ve zorbalık iyice azıttı

Sivas'ta işçi sınıfı ve tüm çalışanlar üzerinde baskılar giderek ağırlaşıyor. YSE işçylerindeki kıyım ve sürgünler şimdi de Demiryolu fabrikasına sıçradı. Binlerce İşçinin çalıştığı bu fabrikada işçilerin sürgün ve kıyımına hız verildi.

Sendika şube yöneticilerinin sürülmesi, işyerlerinin değiştirilmesi ve çalışma koşullarının daha ağır olduğu birimlere aktarılması İşçiler arasında toplu yarattı.

Demiryolu fabrikası İşçileri kıyım ve sürgünleri tepkiyle karşılarken, ilideki ilerici siyasi güçler de baskılara karşı koydular. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi İl Örgütleri bu konuda ortak hareket etmek kararı aldılar.

TSİP ve CHP İl yöneticileri, İşçi kıyımını protesto etmek amacıyla 17 Mart günü fabr'ka kapısına siyah çelenk koydular. Bunun üzerine harekete geçen siyasi polis ayrı fabrikada İşçi lik kararlı direniş sonunda isteklerinin gerçekleşmesi yönünde adım atılmasını sağladılar.

Seyyar satıcılar güç durumda

Zamların arkasının kesilmeyişiyle birlikte emekçi halkın alım gücünün sürekli düşmesi ve en gerekli ihtiyaç maddelerinin dahi kısılmak zorunluluğu, halka ucuz tüketim maddeleri sağlayan ,seyyar satıcıları da büyük ölçüde etkiliyor.

Borç harç sağladıkları çok küçük bir sermaye ile mal almak durumundaki seyyar satıcılar, gıda ve öbür ihtiyaç maddelerini yeteri kadar alamadıklarını, bu durumun kazançlarını etkiledi ğini belirtiyorlar.

Ekonomik güçlüklerin yanısıra Belediye Zabıta memurlarının da haksız baskılarıyla karşılaştıklarını söyleyen seyyar satıcılar, «tezgâhlarımı ve arabalarımı dahi el konulduğunu, en az bin lira ceza ödemek zorunda bırakıldıklarını» söylıyorlar. Satış yapamadıkları için ellerinde kalan mallarının da bozulduğunu ve çift yanlı zarar ettiklerini belirten seyyar satıcılar, bazı memurların da haraç aldığını bildiriyorlar.

Seyyar satıcıların satış yapamamalarından büyük sermaye sahiplerinin yararlandığını ve halka pahalı meyve-sebze satabilmek için fırsat bulduklarını da söylıyerek, belediyenin seyyar satıcılara kentlerin belirli yerlerinde satış imkânı sağlamasını istiyorlar.

Eğitim emekçileri üzerindeki baskılar yurt çapında sürüyor

TÖB-DER'in kapatılması ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun yeniden tutuklanmasının yanısıra, eğitim emekçileri üzerinde yerel düzeydeki baskılar yurt çapında sürüyor.

Kıyım ve sürgünlerin son gün lerde had safhaya varmış olması, Milli Eğitim Bakanlığının ayrı yıl tatilini bir ay uzatma uygulamasını gerçek nedenlerini halk kitlelerinin de görmesine ve tepkilere yol açmaktadır.

Seyitgazi'nin Kırka Bucağı köylüleri de, eğitim emekçilerine yapılan baskıların, kıyım ve sürgünlerin eğitim-öğretimi engellediği konusunda bir açıklama yaparak 400 imzalı dilekçe ile Eskişehir Valiliğine başvurdular ve yasa dışı uygulamaların düzeltilmesini istediler.

Kırka bucağının Kültür, Işık ve Emek Mahallesi muhtarları Mehmet Çörez, Mustafa Kaya ve Tevfik Mut'la birlikte, bucaktaki Maden İşçileri sendikası, Halkodası, Eğitim Kurumları Derneği, Kalkınma Kooperatifi, İşçi Tüketim Kooperatifi ve CHP Belediye Meclis Üyesi temsilcileri önderliğinde yürütülen imza kampanyasına AP Belediye Meclis Üyesi Muammer Özmutlu'nun da katılması ise son derece ilginçtir. Yöredeki öğretmen kıyımının eğitim-öğretimi tümden yok edecek boyutlara varması, Demirel hükümetinin uygulamalarına AP ileri gelenlerinin bile tepki göstermesine yol açmıştır.

400 imzalı dilekçenin Valiliğin yanısıra, bilgi için İlgili ve yetkili öbür devlet kuruluşlarına da gönderildiği bildiriliyor. Dilekçede, «Seyitgazi İlçesine bağlı Kırka bucağında 7 ilkokul öğretmeni ile İise müdürünün, çevre köylerde ise 26 öğretmenin görev yerlerinin değiştirildiği» belirtilmekte, uygulamanın getirdiği sonuçlar konusunda ise şöyle denilmektedir:

«Öğretmenlerin öğretim yılı ortasında tayinlerinin yapılmasıyla okullar ve öğrencilerimiz büyük bir darbe yemiştir. Eğitim-öğretim çalışmaları aksatılarak öğrencilerimiz de cezalandırılmıştır. Oysa sürülen öğretmenler, eğitim-öğretim görevlerini en iyi biçimde yapmalarının yanısıra, çevre halkıyla da iyi ilişkiler kurmayı ve bucağımızın sosyo-ekonomik gelişmesinde öncü olmayı başarmışlardı.»

Öte yandan, Gerede'de de öğretmenlere yurt çapında yönelen baskılara karşı tepkiler yükseldiği, emekçilerin kıyımların gerçek nedenlerini kavradığı bildiriliyor. Eğitim emekçilerinin insanca yaşama ve demokratik haklar' uğruna verdiği mücadelelerin halkın da sempatisini kazandığı, çözümün tüm halk güçleriyle birlikte kazanılacak olan demokratik halk iktidarında olduğu, emekçiler tarafından daha açık seçik biçimde kavranmakta dır.

kıssadan hisse!..

H.ELŞAN

Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm Yolunda
Haftalık Siyasi Gazete
Gerçek
SAYI 164
24 MART 1980
PAZARTESİ
10 LİRA

TÜSTAV Bilgi ve Belge Merkezi Arşivi Bağışı

Grevdeki işçilerle en geniş dayanışmayı örgütleyelim

- Greve çıkan ve çıkacak olan onbinlerce işçiyle en geniş dayanışmayı örgütlemek, sadece sınıf görevimiz değil, aynı zamanda en önemli güncel demokrasi ödevlerimizden birisidir de.

Tekelci burjuvazinin gerçek ücretleri daha da azaltma çabalarına direnen on binlerce grevci işçiyle dayanışma, tüm demokrasi güçlerinin görevidir.

İşçi sınıfımızın ileri sendikal hareketi başta olmak üzere Türkiye işçi hareketi tekellere ve işveren zorbalığına karşı ekonomik-demokratik mücadelesini genişletip güçlendiriyor. Oleyis, Gıda İş vb. gibi örgütlerin süren grevleri ve ekonomik-demokratik eylemleri, giderek daha geniş bir grev dalgasına dönüşüyor.

Önceki hafta başlayan Tekstil grevi geçtiğimiz hafta yaygınlaşırken, gene DİSK'e bağlı Maden İş Sendikası da MESS adlı işveren örgütüne karşı grevleri başlattı. Öte yandan DİSK'e bağlı Hür Cam İş sendikası cam tekeliyle uzlaşmazlık tuttu. DİSK'e bağlı Pet-Kim İş sendikasının da greve hazırlandığı belirtildi. Türk-İş'e bağlı Hava İş'in THY'deki grevi sürerken, Karayollarında çalışan işçiler de İşverenin tutumu karşısında greve gitme»eğilimi gösteriyorlar.

Ayrıca, diğer birçok sendikanın da toplu sözleşme görüşmelerinin sürdüğü ve bunların bir

Devamı s. 5, sü. 2'de

Ecevit halkımızın hayati çıkarlarını hiçe sayıyor

- Ecevit bir yandan Demirel iktidarının geliştirdiği anti-demokratik uygulamalara karşı çıkar görünüp pucu toplamaya çalışırken, öte yandan halk muhalefetinin acil istemlerine sırt çeviriyor.
- Tekelc'lerin oözüne yeniden ürmek umuduyla Ecevit'in kendi soluna karşı düşmanca tutum alması, gericiliğin ve faşizm özlemcilerinin iş'ni kolaylaştırmaktadır.

CHP lideri Bülent Ecevit Demirel iktidarına karşı sözde bir «muhalefet» yürütüyor. Anti-demokratik uygulamalara karşı çıkar görünüp puan toplamaya çalışıyor. Ama bu arada, bu gelis-

Devamı s. 5, sü. 5'de

Gerçek Durum

Kördüğüm

Batı'dan beklenen yardım, beklendiği kadar bir türlü gelmiyor. Geleceğine dair işaretler de yok. Başlangıçta verilen bir takım umut kırıntıları da büsbütün kayboldu.

Halbuki Türkiye'nin mutlaka ve acilen para «yardımı» görmesi lâzım ve Batı'dan görmesi lâzım! Eğer bir kaç milyar dolar enjekte edilmezse Türkiye ekonomisi tekellerin elinde neredeyse son soluğunu da verecek.

Türkiye emperyalist sistemin ağzında bir çürük diş haline geldi. Oldukça fazla boşaltı ağrıtıyor Batı'nın. «Dostları» ise, aspirin türünden «köprü kredilerle» durumu idare etmeyi deniyorlar. Bakan düzeyinde hükümet sözcüleri her ne kadar, «Yurt topraklarını yabancı sermayeye açtık, kalkınmayı da özel teşebbüse bıraktık» diyorlarsa da bu düzenleme ne döviz getiriyor, ne de üretimi canlandırıyor. Türkiye'nin nabzını elinde tutanlar daha ileri düzenlemeler istiyorlar.

İstenilenlerin başında «gerçek gelirlerin» düşürülmesi geliyor. Tüketici gözüyle bakılan emekçi yığınların gelirleri düşürülmeli, tüketimleri kısılmalıdır. Yine Batı'ya göre, «baskı gruplarına» pirim verilmemeli, zamlarla, devaluasyonla emekçilerin elinden alınan miktarlar, ücret ve maaş türünden ödemeler yoluyla geri dönmesi engellenmelidir.

Batı'nın bu isteklerini mevcut siyasi yönetimlerin verili çerçeve içinde yerine getirmeleri hayli zor. Şu sıra hâlâ geçerliliğini korumakta olan toplumsal güçler dengesi buna pek elvermiyor. Bırakalım DİSK'i ve işçi sınıfımızın ileri politik güçlerini, tekellerin sendikal uzantısı durumundaki TÜRK İŞ bile, toplu sözleşme düzeninin berhava etmesi muhtemel girişimlere tepki gösteriyor.

«Demokratik baskı gruplarını» ve onların bu işleylerini yerine getirmelerini sağlayan ekonomik ve siyasal araçları devre dışına çıkarmak gerekiyor. Sendikalardan başlayarak, halkın tüm ileri politik unsurlarını sindirmek, dengeyi Batı'nın istediği ölçülere ulaştırmak gerekiyor. Dolara iyice angaje olunduğu için de Amerikancı çözümlerden başkasının para etmiyeceği anlaşılıyor.

Demek ki, ekonomik düğümün çözümü büyük ölçüde siyasi çözümlere bağlı. Ne ki, kördüğümün niteliği mevcut siyasi ortamı tekeller açısından yetersiz kılıyor. Neşteri kullanacak olanların, öncelik-

Devamı s. 5, sü. 7'de

gedik
TİCARETİN BÖYLESİ
Bir Alman firması, umudu kesince, Türkiye'den alacağını satışa çıkarmış. Yarısını peşin verene ciro edecekmiş...
Şimdi 150 Alman firması ayrı yolu deniyecekmiş.
Türkiye'de yüzde 10 komisyonla alacak tahsil edenler! Hadi iyisiniz, İyisiniz! Köşeyi bir daha dönebilirsiniz.
Söylemesi bizden.
TSI

İMF gerçek ücretlerin azaltılmasını en önemli mesele olarak görüyor

İMF ekmeğimizin son kırıntısına da göz dikti!

- İMF hükümete buyuruyor: «İşçilerin ekmeklerini daha da azalt, kemerlerine son deliği de del ve buna karşı çıkmalarını engelle!» Hükümetin yaptığı ve yapmaya çalıştığı da budur.

Milliyet gazetesi, geçtiğimiz hafta, İMF uzmanlarınca hazırlanan «gizli» kayıtlı bir rapor da ha yayınladı. İMF'nin yetkili kurullarına sunulmak üzere hazırlanan Rapor, burjuva politikacıların yıllardır gözlerden gizlemeye çalıştıkları, buna karşılık sosyalistlerin, namuslu ilerici, demokrat aydınların bıkmadan usanmadan dile getirdikleri gerçekleri bir kez daha gözler önüne serdi.

Devamı s. 5, sü. 1'de

Milli Güvenlik Kurulu İstanbul-İzmit arasında yeni fabrika istemiyor!

- Açıklamayı yapan Başbakanlık Teşvik Dairesi Başkanı, kararın «sosyal patlamaları önlemek için» alındığını belirtti.

Başbakanlık Teşvik ve Uyyulama Dairesi başkanlığından yapılan bir açıklamaya göre, Milli Güvenlik Kurulu, İstanbul-İzmit arasına yeni fabrikalar kurulmaması kararını almış ve bu karrrını hükümete bildirmiş. Kararın alınış gerekçesi olarak da «sosyal patlamaları önlemek» gösterilmiş.

Her halde, dünyanın herhangi bir kapitalist ülkesinde görülmedik ölçüde şaşkınlık yaratabilecek olan bu «önlem», gerçeğin kendisine ne ölçüde uyabilecek? Yani «sosyal patlama» olarak nitelendirilen işçi sınıfının gelişmesi ve uyanması nasıl önle-

Devamı s. 4, sü. 7'de,

«Terör (ya da TRT) ne istiyor?»

TRT Gericiliğin Barometresi Oldu!

- Emniyet Genel Müdürü TV programında, faşist katilleri savunup, onları «disiplini bozanlar» diye cezarlarken, polisin «legal örgütlerin üstüne gittiğini» de sözlerine ekliyor ve böylece, hiç bir yasallık tanımadıklarını kendi ağzından itiraf ediyor.

İktidarın niyet ve hesaplarını öğrenmek için TRT'ye bakmak nerdeyse yeterli hale geldi. TRT bu konuda sağlıklı bir «barometre» gibi çalışıyor.

Önemsemeyenler yanılırlar. TRT'nin etkili bir araç olduğu inkâr edilemez. Ama Demirel iktidarı elinde bu kuruluş, sadece gerici propagandanın değil, aynı zamanda provokasyon ve muhbirliğin bir merkezi haline getirildi. Televizyon iktidarın pro paganda ve mesaj merkezi gibi çalışıyor, kışkırtıyor, hedef gösteriyor. Tereddüte mahal yok, faşizme-hizmet görüyor.

Demirel Emniyet Genel Müdürlüğüne birini atamış. Adı: Ra fet Küçüktiryaki. Televizyon bunu buluyor, ekrana çıkarıyor ve

Devamı s. 5, sü. 3'de

TSİP: «Emniyet Genel Müdürü yasal kuruluşlara karşı keyfi uygulama yapıldığını itiraf etti»

- TSİP Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer: «TRT hiçbir dönemde olmadığı ölçüde ve pervasızca gericiliğin kalesi haline getirilmiştir. Demokrasiyi, en temel hak ve özgürlükleri savunan her kuruluş her, kişi TRT'nin gerici programlarının boykot edilmesi için olanca çabayı göstermelidir.»

TSİP Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer, yaptığı açıklamada, TRT'nin tam anlamıyla gericiliğin kalesi haline getirildiğini, 17 Mart 1980 akşamı TV'de yayınlanan «terör ne istiyor» programında Demirelin Emniyet Genel Müdürünün «polisin legal-illegal örgütlerin üzerine yürüdüğünü» söyleyerek, yasal kuruluşlara kar-

Devamı s. 5, sü. 7'de

Antiemperyalist, Antimonopolist, Antişoven Görevler ve Demokratik Birlik

YAZISI 2. SAYFAMIZDA

MESS'in özgün saldırılarına karşı Maden-İş üyeleri kararlı..

MESS'e karşı grevler yaygınlaşıyor

- 53 işyerinde 15 bin Maden-İş üyesi grevde. Önümüzdeki günlerde bu sayının 30 bine çıkması bekleniyor.
- MESS'in uzlaşmaz tavrı, tekelcilerin gerçek işçi ücretlerini daha da düşürme niyet ve çabalarının bir ürünüdür.

Maden-İş sendikasıyla MESS arasında 5 aydır sürmekte olan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış ve Maden-İş 115 işyerinde grev kararı almıştır. 13 Mart'ta grev uygulamasına geçen Maden-İş kademeli olarak grevlerini yaygınlaştırmaktadır. Arçelik, Man, Ferro Döküm gibi büyük İşyerlerinde öncelikle grev başlatılmıştır. Kısa bir süre İçinde 30 bin metal İşçisinin greve çıkma sı beklenmektedir. Halen 15 bin

Devamı s. 5, sü. 6'da

Cam işkolunda uyuşmazlık!

- Hücam - İş Kristal - İş Sendikaları ortak olarak uyuşmazlığa gittiler

Hücam-İş ile Kristal-İş Sendikalarının yantıkları güç ve eylem birliğinden sonra her İki sendika toplu sözleşme görüşmelerine tek heyet biçiminde ortak olarak katılmışlardı. 1 Ocak'tan beri süren toplu sözleşme görüşmeleri 17 Mart tarıınde uyuşmazlık aşamasına girdi.

DİSK'e ve TÜRK-İŞ'e bağlı İki sendikanın ortak davrandıkları toplu sözleşme görüşmeleri Paşabahçe - Şişe Cam, Çayırova Düz Cam, Anadolu Cam Sanayii, Topkapı Şişe Sanayii, Teknik Cam, İzocam, Cam İşleme, Cam Elyaf, Feget, Be Te Be, Bursa Otocam İşyerlerinde yaklaşık olarak 10.000 İşçiyi kapsamaktadır.

İki sendika cam İşverenleriyle toplu sözleşmede düştükleri uyuşmazlıktan sonra basına ortak bir açıklama yapmışlardır. Ortak basın açıklaması özetle şöyledir:

«Ülkemizde cam İş kolu tekelleşmiştir. Bu tekel cam pazarının yüzde 95'ini kontrol etmektadır. Cam Sanayiinde en büyük hisse, ülkenin en büyük banka kuruluşu olan İş Banka-

Devamı s. 5, sü. 2'de

21 Mart Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü

Tekstil işçileri kazanacak

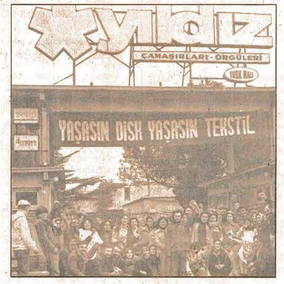

- 20 yıllık bir tekstil İşçisinin eline geçen net aylığın 3500 lira olduğunu belirten TEKSTİL İşçileri toplu sözleşme ve grev hakkına sonuna kadar sahip çıkmaya kararlı.

TEKSTİL Sendikası'na üye teks til İşçilerinin grevi yaygınlaşarak ve başarıyla sürüyor. Öte yandan TRT'de Tekstil İşverenleri her fırsatta görüşlerini açıklarken, Tekstil grevleri ile İlgili sendika açıklamaları üzerindeki sansür de sürüyor. Tekstil İşverenlerinin her türlü basın-yayın olanağından yararlanarak kamuoyunu yanıltma çabası İçerisin de olduğunu belirten TEKSTİL Sendikası yöneticileri, bu çaba-

Devamı s. 5, sü. 3'de

Beyaz ırkın üstünlüğü safsatası iflas etmiştir

- TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz: Türk asılı olmayan yurttaşları köle gören ve bu görüşler doğrultusunda onlara toplumda hak tanımayan, faşistler ülkemizde Hitlercliği hortlatabileceklerini sanmaktadırlar. Ancak aldanmaktadırlar.»

Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü olan 21 Mart nedeniyle bir demeç veren TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, hangi ırktan olursa olsun halklarını kararlı mücadelesi sonunda beyaz ırkın diğerlerine üstün olduğu safsatasının İflas ettiğini, ancak ABD emperyalistlerinin hâlâ daha Orta Doğu'daki İsrail ırkçılarına ve Afrika'daki beyaz ırkçılara en büyük desteği sağladığını belirterek, ülkemizde de faşist milliyetçi hareketin Türk asılı olmayan yurttaşlara toplumda hak tanımayarak

Devamı s. 5, sü. 3'de

Antiemperyalist, Antimonopolist, Antişoven Görevler ve Demokratik Birlik

GERÇEK

158 nci sayımızda yayınladığımız Gerçek Durum yazımızda, faşizme karşı örülmeye çalışılan Demokratik Birlik ile bu uğraşın politik eksenini oluşturması gereken siyasi işbirliği arasındaki ilişki ve bağlantıları, daha sonraki bir yazımızda ele alacağımızı belirtmiştik. Faşizm tehlikesinin bütün ciddiyetini koruduğu günümüzde önemini sürdüren bu konuya kısaca değinmek istiyoruz.

Ele aldığımız konunun önemi şurada: Ülkemizde gerek faşizme, gerekse emperyalizme, tekelci sömürüye ve egemen şovenizme karşı sürdürülmekte olan mücadelede, yer alan güçlerin cephe, işbirliği, güçbirliği vb. konularda kayda değer bir tecrübeleri, kuşaklardan aktarılan bir gelenekleri, Türkiye özelinde olmadığı gibi, bu konunun bilimsel esaslarına da gereğince önem verilmediği gözleniyor. Yıllardır demokratik birlik, işbirliği, cephe sözleri konularında çok şey söylendiği halde, bugüne değin —üstelik faşizm ve gericilik azgınlaştığı halde— hatırı sayılır adımlar atılamamış olmasında bu eksikliklerin de önemli payı vardır. 1960'lardaki güçbirliği çağrılarının kâğıt üzerinde kalması, 1970'lerdeki Demokratik Platformların bir türlü işletilememesi, «UDC» gibi, sosyal ve örgütsel mutevası somutlanmamış, pratikte maddeleşmemiş çağrılarını «Örgütlü Birleşik Güç Yenilmez» tipi önermelerin içi boş kof sloganlardan öteye gidememeleri hep bu nedenlerdedir. O halde bugün üzerinde durulmakta ve geliştirilmekte olan işbirliklerinin temelleri atılmaya başlanan cephe birliğinin bilimsel esaslar dahilinde, özehle ele alınmaları, birlik konusunun yıpratılmasına daha fazla izin vermemek için son derece büyük önem kazanmıştır.

Şu anda acil olan mademki en geniş anti-faşist güçlerin cephe birliğidir, yani Demokratik Birlik'tir, o halde ilk el atılması gereken birlik platformu da bu olmak zorundadır. Ancak hep vurguladığımız gibi ve bilindiği üzere böylesi bir birlik platformu işçi sınıfının politik öncülüğünde örgütlenir. Bu noktadaki gerçek durum, yani geçici de olsa, verili somut koşullarda işçi sınıfının bilimsel sosyalist hareketinin bölünmüş durumda bulunması Demokratik Birliğin oluşturulmasında bir handikap teşkil etmektedir. Zaten bilimsel sosyalist birlik meselesinin acil önemi bir bakıma bu durumdan da kaynaklanmaktadır. Böyle diye Demokratik Birliğin örülmesi için bilimsel sosyalist birliğin gerçekleşmesini mi bekleyeceğiz? Elbette ki hayır! Çünkü hayatın kendisi bizi beklemiyor. Dahası, faşistler ve gericiler, örgütlü devrimci, demokratik güçlerin toparlanmasına olanak vermeden halk güçlerinin üzerine çullanmak için acele ediyorlar.

O halde ne yapılmalı?

Yapılması gerekeni hem bilim gösteriyor hem de hayatın kendisi dayatıyor: Madem ki, çeşitli etkenler sosyalist hareketin en kapsamlı birliğinin bugünden yarına gerçekleşmesine meydan vermiyor, o halde bu hareket içinde yer alanların kollektif insiyatifiyle ve somut girişimleriyle Demokratik Birlik oluşturulmalıdır.

İşte bir süre önce demokrasi güçlerine yapılan siyasal nitelikli Çağrı böylesi bir kollektif insiyatifin, bir **Siyasi İşbirliği** çabasının ürünüdür. Şimdi yapılması gereken, bir yandan bu siyasal işbirliği çabalarına, daha geniş kapsam kazandırıp aynı zamanda onu pekiştirirken ve olgunlaşma aşamasına gelmiş böyle bir kapsamlı politik birlikteliği somutlarken, öte yandan bu Siyasi İşbirliğini, en geniş demokrasi güçlerinin demokratik beraberliği konusunda bir manivela halinde işlerli ve işlevli kılabilmektedir.

Burada önemli bir nokta kollektif insiyatifi yürüten Siyasi İşbirliği'nin uzun erimli politik nitelikleri ve hedefleriyle, oluşturulması amaçlanan en geniş anti-faşist cephe birliğinin, yani demokratik birliğinin niteliklerini ve acil hedeflerini ya da görevlerini birbirine karıştırmamaktır. Demokratik Birliğin başlıca niteliği anti-faşist olmasıdır. Hedefi ise faşizme geçit vermeyecek tüm toplum güçlerini örgütlemektir. Demokratik Birliğin kollektif politik yönlendiriciliğini yürütenlerin, aynı zamanda emperyalizme bağımlılığı, faşizmi, tekelcilerin egemenliğini ve şovenizmi tümüyle ortadan kaldırmayı hedefleyen bir İKTİDAR mücadelesinin öncüleri olmaları, bu çok önemli gerçeği değiştirmez. Çünkü bugün için en somut ve acil tehlike, faşizmdir. Ve şu anda ivedi olan, toplumda faşizme karşı olan kim, hangi güç varsa, **(burjuva anlamda demokrasiyi savunanlar dahil)** herkesi Demokratik Birliğe kazanmaktır. Demokratik Birliği, devrimi gerçekleştirecek halk iktidarının güçleriyle, Demokratik Halk Cephesiyle karıştırmamak gerekir. Somut koşullarda Demokratik Birliğin görevi faşizm tehlikesine karşı yığınları demokratik hak ve özgürlükleri savunmak, faşist bir diktaya karşı direnmek, faşist teröre karşı mücadele etmek, kısacası **faşizme geçit vermemektir.** Böyle bir en geniş demokratik birliğin öncüsünün, işçi sınıfımızın politik örgütleri olması zorunludur. Fakat bu olgu, strateji ile taktik arasındaki ilişkiyi, farkı ihmal etmek değildir. Böyle diye anti-emperyalist, anti-monopolist ve anti-şoven görevler askıya mı alınacaktır? Asla! Faşizme karşı mücadelenin, emperyalizme, tekellere ve şovenizme karşı mücadeleden **soyutlanamayacağı hayatın bir gerçeğidir. Ama burada son derece hassas bir noktaya özen göstermek gerekir. O da, Demokratik Birliğe, işlevini aşan görevler ve sorumluluklar yüklememektir. Madem ki Demokratik Birliğin hedefi demokratik halk devrimi değildir, o halde bu en geniş anti-faşist beraberliğin yükümleneceği anti-emperyalist, anti-monopolist ve anti-şoven görevler (yani böyle bir demokratik beraberliğin işlevi) Demokratik Birliğin esas amacıyla, yani faşizme geçit vermemek hedefiyle belirli olmak, yani kendini devrim misyonuyla yüklememek zorundadır. Bir diğer deyişle Demokratik Birliğin anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şoven görevleri, işçi sınıfının iktidarı ele geçirmesinden sonra, gerçekleştirilebilecek köklü devrimci-demokratik dönüşümleri değil, programının acil taleplerini kapsamalıdır. Basit bir örnek vermek gerekirse, Demokratik Birliğe tekellerin millileştirilmesi görevi yüklenirse, bu doğrudan doğruya devrimin görevleri ve hedefleri ile güncel anti-tekel görevleri biribirine karıştırmak olur. Bu nedenle, iktidar hedefini bir an olsun gözden uzak tutmadan emekçilerin yaşama ve çalışma koşullarını iyileştirmek, Demokratik Birliğin güncel görevi olmalıdır.**

Bu açıklamamızdan işçi sınıfının İKTİDAR mücadelesinin geri bırakıldığı anlamı çıkar mı? Elbette ki hayır! İşçi sınıfının politikası, günümüz Türkiye'sinde iktidar mücadelesini ve hedefini **HER ŞEYDEN ÖNE** alır, bütün diğerlerini bu hedefe tabi kılar. Zaten bugün için anti-faşist mücadeleye ağırlık verilmesi ve faşizme geçit vermeyecek en geniş Demokratik Birliğin örgütlenmesi, işçi sınıfının iktidar hedefini uzaklaştırmaz, tersine yakınlaştırır. Yeter ki, bilimsel sosyalistler, politikanın aynı zamanda bir sanat olduğunu hakkıyla kavrayabilsinler, kitleleri bir mücadele biçiminden diğer bir mücadele biçimine geçirebilecek esnekliklere ve yaratıcılığa ve örgütlenmeye sahip olabilsinler ve şartlar olgunlaştığında faşizme geçit verme mücadelesini, **faşizme ölüm** mücadelesine dönüştürecek şekilde **hazırlıklı** olmayı başarabilsinler.

Özetle, işçi sınıfı politik hareketi esas olarak önüne stratejik hedefleri koyar. Yani SİYASİ İKTİDARI ele geçirmeyi en baş hedef sayar, diğer tüm demokratik görevleri bu hedefe bağımlı kılar. Bir başka deyimle kendi temel stratejisini nihai zafere oluşturmak için, somut durumun somut tahlilinden yola çıkarak, taktiklerini ve de taktik içinde taktiklerini belirler. Bu taktikleri başarıya ulaştırmaksızın ana (stratejik) hedefe varamayacağını bilir.

Şu halde işçi sınıfı politik hareketinin stratejisinin aracı olan devrim cephesi politikası, bugünkü somut verili durumda demokratik birlik taktiğini öngörmektedir. Bu taktiğin ve onun öngördüğü görevlerin başarısı stratejik hedefin (iktidarın) yani nihai zaferin yolunu açacaktır. Demokratik Birliğin de başarısının güvencesi işçi sınıfının ideolojik-politik-örgütsel öncülüğüdür. İşçi sınıfının öncülüğü tek örgütte somutlanmıyorsa, o zaman ivedi demokratik görevleri birlikte başarmak için insiyatif ortaklaşa ele alınmalıdır.

ECEVİT'İN «SEÇENEKLERİ»!..

A. Hamdi KARSU

Geçen hafta Demirel'in ileri sürdüğü siyasal alternatifler üzerinde durduk. AP'ye göre Türkiye'nin önündeki bütün alternatifler kendisiyle sınırlı kalıyor.

Halbuki burjuvazinin siyasi seçenekleri Demirel'in göstermek istediği kadar sınırlı değil. Başka seçenekleri de var. CHP lideri Ecevit özellikle AP'nin gözardı ettiği bu seçenekler üzerinde duruyor.

CHP'nin ya da AP'nin savundukları siyasi iktidar formüllerinin ortak bir özelliği var. Bu formüllerin tamamı, tekellerin ekonomik programını gerçekleştirecek siyasi bileşimlere dayanıyor. Yine bu formüllerin tamamı, halk güçlerini karşısına alan geniş bir saldırganlık yelpazesi içinden doğuyor. Formüllerin bazıları faşizme varırken, bazıları da faşizme yol açacak bir çizgi üzerinde beliriyor. Tümü, sömürü ve baskıları yoğunlaştırmaya, demokratik hak ve özgürlükleri kısmaya veya yoketmeye dönük.

AP'nin siyasi seçenekleri nasıl darsa, sosyal demokrat merkezin ileri sürdüğü seçenekler de dar. Bu, büyük ölçüde tekellerin yaşadığı açmazın derinliğinden kaynaklanıyor. Bu, sermayenin saldırganlık araçlarının mümkün olduğunca yoğunlaştırılmasını, daha az sayıda hedefe mümkün olan hızla yöneltilmesini ve halk kitlelerine vurulacak darbenin mümkün olduğunca hasar yapmasını zorunlu kılıyor.

Ecevit'e göre AP'li formüller «yetersizdir» veya başarısız kalmaya mahkûmdur. Hatta Ecevit'e göre bu tür formüller siyasi partileri safdışı edecek yönetimlere çanak tutmaktadır. Halbuki ona göre, halkın ensesinde boza pişirilmelidir ama, her halükârda bu, siyasi partileri bir kenara itmeksizin yapılmalıdır. Bunun güvencesi de CHP'yi içine alan siyasi formüller olabilir.

CHP kendisini devletin «kurucusu» ve «koruyucusu» gördüğü için, mevcut siyasi üstyapının baskı araçlarının hiç birisine «yabancı» değildir. CHP, burjuva karakteri gereği, burjuvazinin sınıf egemenliğinin araçlarını onların işlevlerine uygun bir biçimde işletmeye, hatta onları olağan dışı şekilde yetkilendirmeye her zaman hazırdır. CHP'nin bu tavrı, sözkonusu baskı araçlarına, burjuva demokrasilerinin kurallarını bile aşan misyonlar vermeye ya da böyle eğilimlere razı olmaya kadar gider.

Ecevit ısrarla, CHP + AP + «Zinde güçler» = İKTİDAR formülünü ileri sürüyor. Buna yanaşmadığı ölçüde AP hükümetine «muhalefet» ediyor. Kendi önerdiği fromülün en iyisi olacağını fısıldıyor. Ordunun politik müdahalesine karşı çıkmak yerine, bu eğilimle uzlaşmanın en doğru yol olduğuna inanıyor.

Bu formülü AP'nin tutumu yaralamaktadır. Demirel'e göre CHP ile işbirliğine hiç gerek yoktur. CHP ve «Zinde güçler» kendisine yardımcı olurlarsa, emekçi sınıfların ve demokrasinin hakkından geleceğine inanmaktadır.

Ecevit'e göre bu formülün tek bir alternatifi daha vardır. Bu da, aynı formülün AP'siz uygulanması olabilir. Bunun nisbeten «yumuşak» biçimi, iki yıla yakın bir süre denendi. Türkiye'nin içinde bulunduğu durumda, bu iki yıllık dönemde olabilenin en iyisinin, yapılabilenin azamisinin yapıldığına, tekelleri inandırmak için Ecevit çene yormaya devam etmektedir. Demirel ve Ecevit'in karşılıklı polemiklerinde ağır basan, kendi dönemlerini savunmak oluyor. Muhalefet olgusuna rastlanmıyor.

Ecevit'in ileri sürdüğü formüllerin «demokrasiye» inançla bir ilişiği yoktur. Sözü edi-

Devamı s. 4, sü. 6'da

İŞTE KAPİTALİZM

Sırtımızdaki vergi yükü artıyor

Vergi, kapitalist ülkelerdeki işçi ve emekçiler için giderek ağırlaşan bir yük. Gelir dağılımındaki adaletsizlik hızla büyürken, vergi yükü de işçiler, emekçiler aleyhine hızla artıyor.

Vergi ile ilgili olarak her seçim döneminde ve kurulan her hükümet tarafından vaadedilenler bir türlü gerçekleşmez, tam aksi gerçekleşir. İşçilerin, emekçilerin sırtındaki vergi yükü azalmaz, daha da artar.

Ülkemizde vergi adaletsizliği giderek büyüyor. 1973 yılında işçiler ve diğer ücretliler milli gelirden yalnızca yüzde 31'lik bir pay alırken, gelir vergisindeki payları bunun iki katından fazlaydı. Ve bu adaletsizlik her geçen gün daha da büyüyor. Ücretliler 1973 yılında gelir vergisinin yüzde 63'ünü, 1976'da yüzde 68'ini öder durumdaydılar. Buna karşılık ücretlilerin milli gelirden aldıkları pay daha da düşmüştür. Sermayedarlara gelince, bunların milli gelirden aldıkları pay sürekli artarken, gelir vergisindeki payları sürekli düşüyor. 1973'de sermayedarlar gelir vergisinin yüzde 35'ini öderken, 1976'da bu pay yüzde 31'e düşmüştü. Şimdi daha da düşmüş bulunuyor.

İşçilerin ve diğer ücretlilerin vergileri daha ücret ele geçmeden kesildiği halde, sermayedarlar vergi kaçırıyorlar. 1979 yılında 350 bin işadamının gösterdiği kazanç ortalamasına göre, bu işadamları ayda 833 lira kazanıyorlarmış! Milyonlarca lirayı su gibi harcayanlar, bunu vergi zamanı pek iyi gizliyorlar anlaşılan.

1980 bütçesindeki 329 milyar liralık gelir vergisinin 250 milyarını işçiler ve diğer ücretliler öderken, kalan 79 milyarı da sermayedarlar ödeyecekler. Öderler mi orası bilinmez.

EGO Delege Seçimlerinde demokrasi güçleri başarı kazandı

Geçtiğimiz hafta Ankara EGO da yapılan Delege Seçimleri demokrasi güçlerinin başarısıyla sonuçlandı. Elektrik ve gaz işyeri birimlerinden 403, otobüs işyerinden 530 olmak üzere toplam 933 delegeliği BİRLİK listesi kazandı.

Birlik listesine karşı, goşistler Maocuların desteğiyle, hatta delege listelerine faşistleri de alarak seçimlere katıldılar. Böylece maceracılık, karşı devrimci güçlerin tümü ile ortak hareket etmiş oldu.

Seçim çalışmaları boyunca goşizm ve Maoizmin provakasyonları, birlikte davranan sosyalistlerin sabırlı ve kararlı tutumlarıyla etkisiz kaldı. Ancak seçimlerden bir gün önce bildiri dağıtırken iki işçi polis tarafından tutuklandı.

Birlik lisesinde somulanan en geniş demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğinin gerekliliği bu seçimlerde bir kez daha doğrulanmış oldu. Karşı tarafın işveienle işbirliği olarak göstermeye çalıştığı birlikçi politika, somut taleplerden kaynaklanan kampanyasıyla başarı kazandı.

Elazığ DSİ faşistleştirilmek isteniyor

Elazığ'a yeni atanan DSİ Bölge Müdürü Cavit Bulut, göreve başlar başlamaz ilerici demokrat teknik elemanlar üzerine yoğun baskılar uygulamaya başlamıştır. Faşist Tes-İş ve MHP ile ortaklaşa çalışmaları sonucu atölye Baş Mühendisi Ahmet Ekici, ikmal mühendisi Gültekin Kelekçi, işletme Bakım, Fen Heyeti Müdürü Sedat Yolga, proje inşaat mühendisi Fatma Kelekçi, ilk görevden alınanlar olmuştur. Görevden alınanların yerlerine MHP'li faşistler yerleştirilmiştir.

Devamı s. 5, sü. 1'de

Bakış — Çağatay Anadol

Kapalı Kapılar Ardında

Cumhurbaşkanı seçimi için turlar başladı. Biz bu yazıyı yazarken bir sonuç alınmış, ya da alınacağına dair bir ipucu elde edilmiş değildi.

Kimin cumhurbaşkanı olacağı elbette önemli. Devletin bu en üst makamında oturacak ve çalışacak olan kişinin, halka güven vermiş olması büyük bir önem taşıyor. Yığınlar bu güveni, asgari çerçevede demokrasiye güvence olarak istemektedirler.

Ama halka bu güveni verebilmek için, kimin seçildiği kadar, nasıl ve ne yolla seçildiği de önemlidir. Sorun büyük ölçüde parlamento içinde çözülüyor. Parlamento ile «diyalog» kurma imkânı olan kurumlar, bu konuda görüşlerini belirtme ve hatta «etkide bulunma» imkânına sahipler.

Halbuki, devlet başkanının seçimine karşı halk yığınlarının olağanüstü bir duyarlılığı var. Yine halk kitlelerinin birbirini tutmayan ama, çok yaygın olan eğilimleri de var. Ne ki, halkın eğilimleri, istekleri ve tercihleri «çözüm platformuna» yansımaktan, öneri getirmekten ve etkide bulunmaktan uzaktır.

Bu nedenle en dar demokratik ölçüler içinde düşünülse bile, cumhurbaşkanlığı seçiminde halkın iradesi saf dışı kalmaktadır. Bu, geniş demokratik denetim olanağının yitirilmesi ve halkın kaderini yakından ilgilendiren bir olayın kapalı kapılar arkasına kaçırılmasıdır.

Durum bu olunca, kuşkular da ister istemez çoğalmaktadır. Esasen halk yığınlarının kuşkusunu artıran siyasal gelişmeler geçmişte olduğu gibi bugün de hayli yoğun. Çeşitli parti grupları ve siyasi mihraklar, sorunu bir pazarlık ya da şantaj vasıtası olarak ele alıyorlar. Böyle olunca da, zaten halkın ağırlığını koyamadığı bir olay, kitle temelini büsbütün yitiriyor ve «klik» kavgaları içine hapsoluyor. Bu darlık, en çok da anti-demokratik güçlerin işini ve hesaplarını kolaylaştırıyor.

Nitekim bu yüzdendir ki, «yönetimin sivilleştirilmesi» gibi önemli bir sorun varken, tersi alışkanlıklar yerleştirilmek isteniyor.

Cumhurbaşkanlığı seçimini demokrasi açısından önemli kılan bir başka sorun da, bu dar çözüm platformunun faşist mihraklara, ya da en azından onların gelecekteki hesaplarına açık olmasıdır. MHP'nin ve uzantılarının devlet başkanlığı seçimine büyük önem vermeleri bundandır. Bu parti çeşitli çevrelerle işbirliği içinde kendi hesaplarına uygun bir çözümü kotarma çabası içindedir. Eski AP'li, şimdi CHP'li olan ve Meclis Başkanlığı seçimlerinde koşulsuz olarak desteklediği bir milletvekili üzerinde, bu uzun vadeli hesabının bir gereği olarak durmaktadır.

«Devlet başkanının yetkileri sınırlıdır» demek, bu konudaki kaygıları dağıtmaz. Bu makam, yetkileri itibariyle ülkenin yönetildiği bir yer değildir ama, ülkeyi yönetecek siyasal organizasyonların «yetki yüklenme» noktasıdır. Bu nedenle, ister istemez bir çok hesap, geliyor bu makamda kesişiyor.

Gerici siyasi mihraklar, kendilerinden birinin cumhurbaşkanı seçilmesi için şartları zorlamaktadırlar. Güçleri yetmezse, her zaman uzlaşabilecekleri bir çözüm aramaktadırlar. Hiç ilgi duymayanlara, ya da bu konuda «Kaygusuz Abdal» gibi davrananlara şunu hatırlatmakta yarar vardır: Mussolini de, Hitler de başbakanlığı ele geçirdikleri zaman, parlamentolarda çoğunlukta değillerdi. Bu faşist elebaşılarına iktidarın kapısını, ya kendilerinden biri olacak kadar gerici, ya da nerede ve niçin oturduğunu bilemiyecek kadar kişiliksiz cumhurbaşkanları açmıştı.

Özellikle sosyal demokratlara, kısa vadeli hesaplar içinde boğulup AP ile, hem de Demirel'in oluşturacağı çözümler üzerinde anlaşma çağrıları yönelten CHP liderine hatırlatıyoruz:

Demokrasiyi savunmak çok yönlü politik bir duyarlılığı gerektirir!

Okurlardan

Emekçiler Üzerindeki Oyunlar

14 Ekim seçimlerinden sonra, 3. MC Hükümetinin kurulmasıyla birlikte, yerli tekelci burjuvazinin, geçici de olsa istekleri kendi doğrultusunda gerçekleşiyor. Ülkemiz emekçi halkının özellikle örgütsüzlüğünden yararlanan burjuvazi ve onun siyasi borazanları, tüm çalışanların, yani emekçi halkımızın sırtındaki giysisinden sofrasındaki tuzuna kadar, tüm ihtiyaçlarına göz dikmiş ve onlardan biraz daha kemerlerini sıkmalarını isteyerek emekçilerden arta kalan değerleri, daha da fazla bir şekilde bir avuç asalak burjuvanın cebine aktarmaya çalışmaktadırlar.

Öte yandan köylü tarlasına atacak gübre bulamazken, küçük esnaf gün be gün tekelci burjuvazinin aşırı kâr hırsının karşısında yok olup gitmekte.

Bir de toplu sözleşmelerin yoğun olduğu şu dönemde, en ağır koşullar altında çalışan, birazcık olsun hakkını alabilmek için sarı sendikalardan, işçi sınıfının sendikal örgütü olan DİSK'e topluca geçmeler ve geçerken de çeşitli engellemeler işkenceler görenler, tıpkı Kayseri'de Sümer Bez Fabrikasında olduğu gibi, aylarca mahkemenin burjuvazi tarafından engellenmesi, fabrikalarda çeşitli provakasyonlar, baskılar, engellemeler... Ama tekstil işçileri zafere mutlaka uaşacakardır.

Yine Kayseri'de Tekoğlu İşletmesinde çalışan 60 kadar işçinin, yıllardır sarı sendikayla patronun ikili anlaşması ve sendikanın işçileri hiçbir sosyal hak dahi almadan patrona satmasına tahammül etmeyen işçiler, Maden-İş'de örgütlenmişler ve o iş yerinde grev kararı alındığı gün işçiler çeşitli oyunlarla işçi servisine doldurularak, şehir dışında bir fabrika deposunda çeşitli insanlık dışı işkencelere tabi olmuşlardır. Belirli işçileri patron satın almış ve işyerinde yirmi dolayında işçinin işine son verilmiştir.

Bunlar yapılanlardan sadece birkaç örnek. Bütün bu yaptıkları burjuvazinin midesini doldurmuyormuş gibi, sendikalar kanununa boynunu uzatacak kader küstahlaşmıştır. Çünkü tekelciler sömürülerini istedikleri gibi katmerleştirmek amacındadırlar. Önlerindeki engelleri yok etmelidirler ki, yani bir faşist dikta rejimi kurmalıdırlar ki sömürülerini daha da katmerleştirebilsinler.

Ama şu gerçeği tekelci burjuvazi unutmamalıdır, kendisi ne kadar baskıcı, zulümcü, işkenceci, kan ve kirli kokarsa koksun, sömürüsünü ne kadar katmerleştirirse katmerleştirsin, kendisini bir gün tarihin çöplüğünde bulacaktır. Yeter ki halkımızın birliği sağlansın.

S. GÜZEL - KAYSERİ

Gerçek — Sahibi: Ali Kar, Sorumlu Müdür: Hamit Çaylı — Adres: Başmusahip Sokak Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 28 27 41 — Ankara Bürosu: Kızılırmak Caddesi, Kızılırmak Apt. 36/5 Yenişehir, Tel: 17 28 70 — Dizgi: Kitle Gazetecilik Matbaacılık A. Ş. Baskı: Hürriyet Ofset Tesisleri

İMF gerçek ücretlerin

Baştarafı s. 1'de

Demirel de Ecevit de aksini kanıtlamak için ne kadar çaba harcarlarsa harcasınlar, görünen köy klavuz istemiyor: Türkiye ekonomisini yıllardır İMF yönetiyor. Yani emperyalizm doğrudan doğruya yönetiyor. Emperyalizm, İMF vasıtasıyla Türkiye ekonomisini yönlendiriyor. Burjuvazinin politik temsilcileri ise, ellerinden geldiğince İMF'nin bir dediğini iki etmemeye çalışıyorlar. Bu acıdan aralarında da bir fark yok. Ecevit, İMF'nin isteklerinin bir kısmına direniyor gözüküp, bunları ucuz tüccar mantığıyla «pazarlık» vesilesi yapmaya çalışıyor, ama eninde sonunda İMF'nin buyruğuna boyun eğiyordu. Demirel ise daha «gerçekçi» davranıp, İMF lep demeden leblebiyi anlıyor, İMF vur dese peşinen öldürüyor. Aralarındaki «fark» bu!

İMF'nin evimize giren bir lokma ekmekten, tarlaya dökülen gübreye kadar, her şeye burnunu soktuğu belgeleriyle sabit. İMF «ekmeklik buğday alımındaki subvansiyon kaldırılsın» diyor, Ecevit sektirmeden uygulamaya geçiyor. İMF «gübre subvansiyonu kaldırılsın» diyor, Demirel yüzde 300'lük gübre zammını uygulamaya sokuyor. İMF «yatırımları durdurun» diyor, Ecevit döneminde kişi başına düşen Gayri Safi Yurt İçi Hasıla sıfıra iniyor. İMF «ücretleri dondurun» diyor, Ecevit hükümetinin işbaşında olduğu 1979'da gerçek işçi ücretleri yaklaşık yüzde 12 civarında düşüyor; ücretleri dondurmak için Ecevit «toplumsal anlaşma»yı yürürlüğe koyarken, Demirel «Eşel Mobil» yasa tasarısını hazırlıyor.

Bütün bunlar olup biterken ve yerli burjuvazinin temsilcileri kapalı kapılar ardında İMF teknisyenlerine, uluslararası finans kuruluşlarının yetkililerine ve emperyalist ülke kodamanlarına yaltaklanırken, iş açık politikaya gelince, burjuva politikacılar demagoji edebiyatına yeni inciler katma yarışına girip, «kuyruğu dik tutar» gözükmeye çabalıyorlar. Oysa olup bitenler en azından «gizli» İMF belgeleri kadar somut ve açık bir şekilde neyin ne olduğunu gösteriyor.

Milliyet'in yayınladığı son İMF raporunda, «Kamu sektöründeki yatırım önceliklerinin tümüyle yeniden gözden geçirilmesi» gerektiğinden sözedilerek şöyle deniliyor: «Türk yetkililer bu konudaki gelişmeler konusun da İMF'ye sürekli bilgi vereceklerdir. Bu durum Merkez Bankası kredilerine Mart-Temmuz dönemi için konulacak yeni limitler konusunda teknik kadromuzla görüş birliğine varılması açısından zorunludur.»

Demirel, son ekonomik kararların Batı'nın talepleri doğrultusunda alındığı iddiasına güya cevap verirken, «bu kararlar Alman ya da İngiliz ekonomisini kurtarmak için mi alınmış ki» gibisinden bayağı demagoji yapmayı tercih etmişti. Acaba, İMF'ye şimdiye kadar verilen ve bundan sonra da raporda belirtildiği gibi verilecek olan bilgiler, İMF uzmanlarının meraklarını gidermek amacını mı güdüyor? Yoksa verilen bilgiler, alınan direktiflerin nasıl uygulandığını göstermek ve yeni buyruklar almak için mi veriliyor?

İMF raporunda şöyle deniyor: «En önemli husus şudur: Azaltılması amaçlanan gerçek gelirin çeşitli baskı gruplarına başka yollardan telafi edilmemesi gerekir. Ücret artışlarının enflasyon artışını daha da hızlandırmasına izin verilmemelidir.» İMF'nin «en önemli husus» olarak gördüğü «azaltılması amaçlanan gerçek gelir» elbette burjuvazinin geliri değildir. İşçilerin geliridir. Emekçilerin geliridir. Yani, zaten her geçen yıl daha da büyüyen oranlarda düşen işçilerin, emekçilerin gerçek ücretleridir. İMF, hükümete buyuruyor: «işçilerin ücret artışı taleplerine karşı dur, geçinme düzeylerini daha da düşür, yani ekmeklerini ufalt, kemerlerine son deliği de del ve buna karşı çıkmalarını engelle!» Hükümetin yaptığı budur. «Ekonomik Tedbirler Paketi»nin yaptığı da budur. Tariş'te, Antbirlikte olan da budur. Maden-İş grevinde, Tekstil grevinde olan da budur. THY'de ilân edilen lokavt da budur. Çıkartılan baskı yasaları da budur. Artan baskılar da budur!...

Grevdeki

Baştarafı s. 1'de

kısmının da grevle sonuçlanacağı düşünülürse, Türkiye işçi hareketinin ekonomik-demokratik amaçlı eylemlerinin önümüzdeki dönemde daha da yaygınlaşacağı kolayca anlaşılır.

Bu durumda, greve çıkan ve çıkacak olan, ya da demokratik direnme haklarını kullanan, işçi kitleleriyle en geniş ve en etkin dayanışmayı gerçekleştirmek, bugün en önde gelen ivedi **SINIF GÖREVİMİZDİR.** Kuşkusuz ki, bu dayanışma sadece işçi sınıfının politik ve sendikal örgütlerinin, yani işçi sınıfımızın örgütlü sınıf güçlerinin ödevi değil aynı zamanda işçi sınıfının yandaşı olan tüm örgütlü demokratik güçlerin de önemli bir görevidir.

Bugün tüm devrimci, demokratik ve ilerici güçler, en etkin bir şekilde grevdeki işçilerle her bakımdan dayanışmayı örgütlemektedirler. Bu dayanışma kampanyasının azami derecede etkili olabilmesi ise, hiç kuşkusuz merkezi düzeyde gerçekleştirilmesiyle mümkündür.

Grevdeki işçilerle her çeşit maddi dayanışmanın yanısıra, tekelci sermayeye karşı etkin bir kamuoyu yaratmak ve tüm gücümüzle bu görevleri en geniş bir kampanya halinde yürütmek gerekmektedir.

Cam işkolunda

Baştarafı s. 1'de

sınındır. Şişe Cam Holdingi her yıl açıklanan «en fazla kâr eden şirketlerin» başında yer almaktadır.

Cam iş kolundaki işçi ücretleri ise diğer iş kollarına göre düşüktür son develüasyondan sonra artan korkunç hayat pahalılığı karşısında satın alma güçleri daha da gerilemiştir. Bu gerçekler karşısında sendikalarımız cam işçilerinin satınalma güçlerini korumak ve yükseltmek için saat ücretlerine brüt 50 TL'lık artış istemiştir. İşverenlerin getirdiği karşı teklif ise son develüasyon öncesi dahi kabul edilemiyecek düzeyde olmuştur. İşverenlerin teklifimize karşı getirdikleri ücret artışı ise 25 TL'sı olmuştur.

Kıdem tazminatlarında işverenler yasanın üzerinde hiç bir artışa yanaşmamışlardır. İkramiyeler konusunda, eski sözleşmede 4 olan sayıya sadece 15 günlük bir artış getirmişlerdir. Sosyal haklar alabildiğine düşük gösterilmiştir. Örneğin yakacak parası olarak getirilen işveren teklifi brüt 5000 TL'sı olmuştur. Biliyoruz ki bu parayla 1 Çeki odun bile almanın olanağı kalmamıştır.

Ağır çalışma koşullarında insanca çalışıp dinlenebilmek için sendikalarımızın ortak teklifinde «çalışma süresinin kısaltılması» getirilmiştir. Ayrıca, insan onuruna yaraşır koşullarda çalışabilmek için arkamızda dul bir kadın, aç çocuklar bırakmamak için iş kazalarına ve meslek hastalıklarına karşı önlemler ve yaptırımlar getirilirken, işten atılıp işsiz ve aç kalmamak için iş güvencesi istemlerimizin başında gelmiştir. Bu istemlerimize karşı işverenlerin getirdiği «yasalarda belirtilen hakların üstünde bir maddeyi kabul etmiyoruz bu nedenle de tartışmaya gerek görmüyoruz» olmuştur.

Yaklaşık 2 ay süren görüşmeler boyunca sendikalarımızın sunduğu taslağın tamamına yakın kısmını kabul etmemişlerdir. 107 maddelik taslağımızın ancak 21 maddesi kabul edilmiş geriye kalan 86 madde üzerinde anlaşmaya varılamamış ve uyuşmazlığa düşülmüştür.

Ülkemizde tekelci sermayenin tüm iş kollarına saldırıya geçtiği, kendi yarattığı bunalımların faturasını emekçilere ödettirmek istemesinin somut örnekleri toplu sözleşme görüşmelerinde tüm açıklığı ile gözler önüne serilmiştir. Sendikalarımız iş kolumuzda cam işçilerinin açlık, yokluk, yarınlarından emin olmama korkusu içinde kıvranmalarına müsade etmeyeceklir.»

Elazığ DSİ

Baştarafı s. 2'de

Öte yandan Tunceli 93. teknik şubede de aynı oyunlar oynanmak istenmektedir. Tunceli'nin anti-faşist konumundan ve işçilerin sarı Tes-İş'e üye olmayıp DİSK'e bağlı Tek-Ges-İş'e geçmek istemelerinden korkmaktadırlar. Ayrıca «biz komünistlere hizmet görmeyiz, komünistleri ezeriz» diyerek Bölgede bir sürü MHP militanını işe almak için sarı Tes-İş ile işbirliğini sürdürmektedirler.

21 Mart

Baştarafı s. 1'de

Hitlerci faşizmi hortlatmayı çabaladığını söylemiştir.

Ahmet Kaçmaz'ın demeci şöyledir:

«Uluslararası Irk Ayrımı ile Mücadele Günü'nün yıldönümünde emperyalizmin ırk ayrımına dayanan sömürgecilik politikasını yürütme çabaları insanlık adına yüz karasıdır. ABD egemenleri, kendi ülkelerinde zencileri ve beyaz olmayan diğer ırkları ikinci sınıf insan muamelesine tabi tutarlarken Orta Doğu'da İsrail ırkçılarının, Afrika'da ise beyaz ırkçıların saldırgan politikalarına başlıca desteği sağlayarak insanlıkla bağdaşmayan ırkçılık suçunu işlemektedirler. Ne ki, bütün bu çabalar boşunadır. Dünyanın dört bir tarafında hangi ırktan olurlarsa olsunlar halklar uyanmışlardır. Irkların üstünlüğü safsatası halkların ulusal kurtuluşlarını canları bahasına kazanıp kendi kaderlerini kendileri belirlemeleriyle sosyal pratikte çoktan iflas etmiştir. Bütün ırkçıların, kanlı sömürgeci politikalarıyla birlikte tarihin çöplüğüne gönderiliyor olmalarının nedeni budur.

Ancak emperyalist metropoller geri ülkelerin halklarını sömürme politikalarını başka türden ırkçı görüşlerle sürdürmeyi denemektedirler. Bunun en çarpıcı örneği Avrupa ve Kuzey Amerika emperyalistlerinin ucuza kapattıkları yabancı emek gücünü sahiplenme, yani göçmen işçilere güttükleri ikinci sınıf insan muamelesidir.

Ülkemizde ırkçılık faşist milliyetçi hareket tarafından gündeme getirilmiştir. Türk asıllı olmayan yurttaşları köle gören ve bu görüşler doğrultusunda onlara toplumda hak tanımayan faşistler, ülkemizde Hitlerciliği hortlatabileceklerini sanmaktadırlar. Ancak aldanmaktadırlar. Hangi ırktan olurlarsa olsunlar, bu topraklar üzerinde yaşayan tüm işçiler, emekçiler bir avuç ırkçı-faşist dışında kalan herkes ırkçıların özlediği faşist diktatörlüğe geçit vermemeye kararlıdırlar.»

«Terör (ya da TRT)

Baştarafı s. 1'de

söyletiyor. O da «terör ne istiyor?» diye başlıyor söze...

Ama esasında terörün değil TRT'nin ve dolayısıyla iktidarın ne istediği önem kazanıyor. Nitekim program, ne istendiğini baştan sona açık ediyor.

Program, hiç perva duymaksızın AP'nin ve tekellerin avukatlığını, daha da ileri giderek faşizmin sözcülüğünü yapıyor. Diyor ki: «Teşvik tedbirleri sayesinde fabrikalar yerden mantar biter gibi çoğaldı...» Bu, AP'nin teşvik politikasının ve bu politika sonucu palazlanan tekellerin avukatlığıdır.

Ekrana kalabalıklar geliyor. Yüzbinlerce. Demokratik yığın eylemlerinden biri olduğu besbelli. İşçiler, emekçiler, öğrenciler, gençler, kadınlar, memurlar, aydınlar... Tümü bir arada ve meydanlarda. Emniyet genel müdürü sesleniyor ve diyor ki: «İşte bunlar komünizmin ajanlarıdırlar...»

Kitleler eğer «ajansa» bu genel müdür neyin nesidir acaba? Genel müdür Tiryaki devamla diyor ki: «12 Mart'ın aldığı tedbirler, verdiği cezalar, idamlar olayları önleyemedi, solu yıldıramadı...» Sermayenin, devletten maaşlı bu avukatına bakınız ki, 12 Mart faşizmini hafif buluyor. Daha ağır «önlemler» getirilmesini savunuyor. Ve ardından sözü bugünkü teröre getirerek «bundan af yasası sorumludur» diyor. «Manun adamı» bir kanunu, bu kanunu çıkaran Meclis'i «anarşinin sorumlusu» olarak görüyor.

Program, terörün kaynağı olarak «eylemci solu» ele alıyor, ve bu solun, kendisine karşı örgütlenmiş olan «sağı» hedef seçtiğini söylüyor. Sonra da aklına, mahkemelerde birikmiş binlerce faşistin dosyası gelmiş olacak ki, «aşırı sağ teröristler disiplini bozmuşlardır» diye ekliyor.

En azından üç bin ilericinin katili olan faşist komandoları «disiplini bozanlar» diye azarlanıyorlarsa (!) azarlayan, bu faşist disiplinle olan ilişkisine de açıklık getirmek zorundadır.

Ekran'da TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu. Polis arabasına bindiriliyor. Emniyet genel müdürü filmi burasında şöyle seslendiriyor: «Polis olarak legal ve illegal örgütlerin üzerine gidiyoruz...»

Yayın canlı olmadığına göre, bu bölümün kesilmediğine şaşmak gerek! Emniyet genel müdürü açıkça suç itirafında bulunuyor. «Legal örgütlerin üzerine gidiyoruz» diyor. Yani «biz yasallığı da tanımıyoruz» demeye getiriyor. Doğrudur, pek çok demokratik örgüt, kişi ve kuruluş, kendileriyle yasal haklarının arasına giren hayaleti görüp tanıyorlar...

Program sonuna doğru iyice azıtıyor. Her şeyi birbirine karıştırıyor. Diyor ki: «Ülkemiz ihracaat yapamasın, fakir kalsın diye, öncelikle ihraç kuruluşlarımıza el atacaklardı. Tariş ve Antbirlik direnişleri bu anlayışla başlatıldı...» Devamla: «burada direnen işçilere komünist partiler başarı mesajı gönderdiler».

Yalan, tahrifat, kışkırtma, intikam, itiraf, tabasbus, muhbirlik ve daha bir sürü rezillik bir araya getirilmiş TRT ekranlarından milyonlarca izleyiciye sunuluyor.

TV dikkatle izlenmelidir. Barometredir çünkü. Halka karşı hazırlanan tuzakları ve planları anında açığa vuran bir barometre!...

Tekstil

Baştarafı s. 1'de

ların sonuç vermeyeceğini ve tekstil işçilerinin kazanacağını vurguladılar.

Bilindiği gibi bir süre önce Tekstil, İşverenleri Sendikası Genel Başkanı Halit Narin, televizyondan da yayınlanan açıklamasında işçilere 28 bin lira verdiğini ancak TEKSTİL'i bunu kabul etmediğini ve «ideolojik» amaçlı grev yaptığını iddia etmişti. Buna karşılık TEKSTİL Sendikası'nın açıklamasına televizyonda yer verilmediği gibi, daha sonra yayınlanan tekstil işkolu ile ilgili programda tekstil işçilerinin işverene çok pahalıya malolduğundan sözedildi ve tekstil patronlarının görüşleri uzun uzun anlatıldı.

TEKSTİL Sendikası yaptığı açıklamada Halit Narin'in sözünü ettiği 28 bin liranın, ücret, ikramiye, çocuk yardımı, tahsil, kıdem teşvik ikramiyesi, yakacak, yemek, gezi, izin yolparası vb. her türlü sosyal yardımdan başka, işçi her ay doğum, ölüm ve evlenme yardımı alacakmış gibi bunların da eklenmesiyle ve üstelik bunlara SSK işveren hissesinin de katılmasıyla ikinci yıl sonunda elde edilen brüt miktar olduğunu belirtti. Şu anda 20 yıllık tekstil işçisinin net aylığı ise 3500 lira.

Milyonlarca liralık reklam yapan DİNARSU halılarını dokuyanlar boğaz tokluğuna bile yetmeyen bir ücretle çalışıyorlar. 12 yıllık Dinarsu işçisinin net aylığı 3139 lira. Yine çifti 120 liraya satılan kadın çorabını dokuyan VOG BALİ'nin 20 yıllık işçisi 3510 lira alıyor. Kot pantalonlar son derece yüksek fiyatlara satılırken, 17 yıllık kot işçisi 3400 lira net aylık alıyor.

Tekstil işçilerinin iş güvencesi yok. Her an işten çıkarma ile karşı karşıyalar. Özellikle sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılmasını engellemek üzere keyfi işten çıkarmalar yapılıyor. Yine tekstil işçilerinin iş güvenliği de yok. İş kazaları bakımından tekstil işkolu ilk üç sırada yeralıyor.

Bu koşullarda daha iyi yaşama ve çalışma koşulları için mücadele veren tekstil işçileri toplu sözleşme ve grev haklarına kararlılıkla sahip çıkıyorlar.

Ahmet Kaçmaz
Yaşasın Sosyalizm
«ANTİEMPERYALİST ve ANTİFAŞİST MÜCADELENİN YENİ PERSPEKTİFLERİ»
mayıs 1978
Yazışma ve havale adresi: Öner Cıravoğlu Başmusahip Sk. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

Devrimci durum

Baştarafı s. 3'de

şöyle tesbit edebiliriz: **Derin bir ekonomik ve politik krizin genel havası, yönetici sınıfların kendi içindeki ilişkilerini giderek zayıflatır ve böler. Yakın zamana kadar hükümeti desteklemiş olan sosyal ve politik elit zümrenin bazı kesimleri yavaş yavaş muhalefet saflarına geçmeye başlarlar. Birtakım iç çekişmeler, muhalefetin artan gücü ve hükümetle karşı karşıya kalması, hem hükümeti, hem de muhalefetin çeşitli gruplarını giderek daha fazla destek aramaya mecbur bırakır. (Kitle - 22.11.1976 sayı: 136)**

Bu gelişmelerin «devrimci durum» düzeyinde olmasının bir ölçüsü vardır elbette. Lenin buna açıklık getiriyor: **«Devlet sisteminin sadece bazı kesimlerini değil, binanın dışının veya bir kaç katının değil, fakat kendisinin bir bütün olarak temelini etkiliyecek güçte olmalıdır.» (C. 19. S. 222)**

Kitlelerin Ekonomik Yönden Tam Bir Sefalet Durumuna Düşmesi.

«Devrimci durum», kapitalizmin olağan koşullarından çok farklı düzeyde bir yoksulluk ve sefalet durumunu da anlatır. Kapitalizm, özellikle tekelci kapitalizm, geniş halk yığınlarını hızla yoksullaştırıp sefalete sürüklemektedir. Bu gelişmenin vardığı düzey, egemen sınıfların politik kriziyle aynı zaman tekabül ederek ve en derin boyutuyla ortaya çıkmış olmalıdır. Burada «belirsizlik» gibi görünen bir durum sözkonusu olamaz. Kitleler, içinde bulundukları maddi durumdan hoşnutsuz olmakla kalmayacaklar, bu durumu yaratan koşulları ortadan kaldırmak için harekete geçecekler. İşte bu ancak «devrimci durum» çerçevesi içinde bir sefalet ölçüsü olabilir. Lenin şuna dikkati çekiyor: **«On milyonlarca insan devrimi, ancak bu duruma acil ihtiyaçları tarafından sürüklenmişlerse ,ancak durumları umutsuz bir hale gelmişse, ancak bu onmilyonlarca insanın kararlı baskısı eski engelleri yıkıp yeni bir hayat tarzı yaratabilecek güçteyse başarıya ulaştırabilir.» (c. 25. s. 38)**

Halkın Devrimci Politik Eylemi Sosyal Devrimin «Olmazsa Olmaz» Objektif Koşullarındandır.

Egemen sınıfların politik krizi ve yönetemez hale düşmeleri... kitlelerin artan sefaleti ve eski tarz bir yönetimi tümüyle reddetmeleri... bunlar tek başına «devrimci durum» yaratmaya yetmez. Salt bu göstergelerle sınırlı bir durum devrimden çok, «genel bir çöküntüye ve yozlaşmaya» gebedir.

Devrimci durum aynı zamanda kitlelerin hayatı değiştirme iradesini ve enerjisini açığa çıkaran ve aktif eyleme dönüştüren bir aşamadır. Halk yığınları olağan dönemlerindeki hareketsizlik hallerinden hızla kurtulurlar. Normal zamanlarda politika ile ilgilenmiyenler bile aktif şekilde politik hareketlere katılırlar.

Bu hareketlilik hedefsiz de değildir. Tarihsel yönelime uygundur. Halkın, iflas etmiş eski iktidarı değiştirme isteği her zamankinden fazladır. Bir başka anlatımla, devrimci durumda kitlelerin konumu, eski siyasal üst yapının objektif iflâsının anlaşılmış olduğunu, değersizliğini ve değiştirilmesine duyulan zorunlu talebi gösterir.

Toplumsal gelişmenin Leninist «devrimci durum» aşamasına varması, «ulusal bir krizin» uluslararası koşullarla birleşerek sosyal devrime gebe hale dönüsmesi ve kitlelerin olağanüstü nitelikteki aktifliği ve politik eylemi, sosyal devrimi objektif olarak mümkün kılar. Ama bütün bunların toplamı sosyal devrimin kendisi değildir.

Sosyal devrimin gerçekleşmesi, elverişli objektif temelden sosyal devrimi çıkaracak olan subjektif etkenlerin varlığına ve olgunluğuna bağlıdır. Bu da devrimin öncüsü olan sınıfın bilinçli ve örgütlü politik eylemiyle, bu eylemin sosyal devrim güçlerinin dinamizmini toparlamasıyla mümkü nolur. Devrimin subjektif faktörleri, objektif temele uygun ,ona tekabül eden düzeyde olduğu zaman sosyal devrim gerçekleşebilir.

Leninist devrim öğretisinin subjektif koşullar konusundaki görüşlerini incelemeye ve bütün bunların ışığında Türkiye'nin durumunu ele almaya çalışacağız.

Ecevit

Baştarafı s. 1'de

melerde kendisinin de bir payı olduğunu halkın gözünden saklamaya, ya da unutturmaya gayret ediyor.

Ecevit'in hükümete karşı yürüttüğü «muhalefet stratejisi» aslında halk muhalefetiyle ilgili değil. O doğrudan doğruya tekellerin gözüne girmek için çalışıyor, onlar adına «muhalefet» yürütüyor.

Örneğin: Tarsus ve Mut'ta yaptığı açık hava toplantılarında Ecevit, CHP mitingine katılıp olay çıkarmayı alışkanlık haline getirmiş grupları göstererek, halktan «bunlara oy verilmemesini» istedi. Bu grupların seçimlere katılmayan «boykotçu» gruplar olduğunu Ecevit de bilmektedir. Hatta o, bu grupların CHP'ye oy verdiklerini de bilmektedir. Ama buna rağmen, sosyalist partileri ve grupları «karalamak» ve karşısına almak için bu yolu seçmektedir. Böylece tekellere yeniden güven verebileceğini sanmaktadır.

Daha kötüsü CHP liderinin Demirel'den istedikleridir. Basın toplantısında şu sözleri edebiliyor: «Demirel yandaşı sağcı teröristlere, bizim, dışımızdaki sola, özellikle bu solun eylemci kesimine karşı çıktığımızın yarısı kadar karşı çıksın, ülkeye barış ve huzur getirmek kolayla şr.»

Demek ki Ecevit sadece «eylemci sol» dediği gruplara değil, aynı zamanda sosyalist güçlere de düşman olduğunu kendi ağzıyla itiraf edecek bir noktaya gelmiştir. Bunun demokrasinin korunması ve halkımızın yakın tehlikelerden kurtarılması ile bir ilgisi yoktur. Her şeyden önce demokrasi faşizm tehlikesi karşısındadır. Ecevit, bayatlamış bir demagojiyi bir türlü terkedemiyor, «solda tehlike» görmektedir. Hem de sağdakinden daha fazla. Yani kendisinin sola karşı çıktığının yarısı kadar bir düşmanlıkla sağ sindirilebilir, faşistler etkisiz kılınabilirmiş!...

Ecevit halk kitlelerini yanıltmaya, bu yanıyla da siyasi gericiliğin işini kolaylaştırmaya çalışıyor. Bir basın toplantısında kendi solunun kitlesel gücünü yüzde 2 diyerek küçük görmeye çalışırken, miting konuşmalarında bu gücü ,eğer ona oy verilmezde CHP'ye verilirse tek başına iktidara gelmesini sağlıyacak kadar da etkin ve geniş buluyor. Halk yığınlarına demokratik hedefler göstermesi, demokrasi güçlerinin ortak ve geniş mücadelesini savunması lazım gelirken ısrarla izlediği bu yolun kendisine yeniden iktidar kapısını açacağını umuyor.

Böyle bir «muhtemel Ecevit iktidarı» kime dayanarak işbaşına gelecektir. Tekellere değil mi? Halkımız bu türden bir CHP iktidarını 22 ay yaşadı ve gördü. Bundan gerekli dersleri de çıkardı. Çıkardığını da kanıtladı. Ama CHP liderinin bu gelişmelerden ders çıkaramadığı görülüyor.

Maden-İş

Baştarafı s. 1'de

işçi grevdedir.

MESS sürekli olarak Maden-İş'i suçlayarak alınan grev kararının ideolojik olduğunu öne sürmektedir. Buna kanıt olarak da MESS.in yüzde 300 oranında ücret zammı teklif ettiğini iddia etmektedir. Oysa hayat pahalılığının yüzde yüzü geçtiği ortamda MESS'in getirdiği «artış» teklifi aslında işçilerin satın alma güçlerinin iki yıl öncesine göre sabitleştirilmesidir. Maden-İş'in sözleşme taslağında istediği ücret ise, yan ödemelerde dahil olmak üzere ayda net 18 000 lira ile 22.000 lira arasındadır. Öte yandan MESS, Maden-İş'in sunduğu sözleşme taslağında yer alan «iş güvencesi», «işçi sağlığı» konularındaki istemlerini kabul etmemektedir.

Maden-İş ve MESS arasında grev aşamasına gelmiş bulunan toplu sözleşme mücadelesi, tekelci sermayenin «ücretlerin dondurulması» istemlerinin somut olarak dile gelmesidir.

Maden-İş'in MESS'e karşı iş güvencesi, gerçek ücretlerin korunması ve yükseltilmesi, işçi sağlığı ve iş güvenliği için başlattığı grevler, metal işçilerinin daha önce MESS'e karşı verdikleri mücadeleyi aşacaktır. Yiğit Maden-İş işçilerinin, başarısı; demokrasi güçlerinin başarısı olacaktır.

Gerçek Durum

le «siyasi kaygularını» üzerinden atmaları, eğer atamıyorlarsa alanı, zaten hiç bir zaman böyle kaygıları olmayanlara bırakmaları gerekiyor.

Bilinen siyasiler, «biz çözeriz» diyorlar, ama siyasi riziko altına da girmek istemiyorlar. Bu nedenle kendilerine «yardımcı» olunmasını, düğümü çözecek kılıcı başka bir elin tutmasını talep ediyorlar.

Görünen o ki, demokrasi mücadelesi 1 Mayıs 1980'e doğru yeni görevlerle yüz yüzedir. Bu, gerilimin düşürülmesini zorunlu kılmaktadır. Halbuki gerici siyasal güçler, gerilimin artırılmasından yanadırlar ve bütün çabaları buna dönüktür. Çünkü onlar bu gerilimin, demokratik güçlerin etkilerini daraltan, baskı güçlerinin etkilerini genişleten sonuçlar vereceğini iyi bilmektedirler.

Öte yandan, terörün baskıcı güçlerden yana çalışan mantığı giderek daha çok ağıça çıkıyor. Provokasyon merkezleri özel bir itina ile duyarlı noktalara kaydırılıyor, hedefler buna göre seçiliyor. Maceracı sol akımların bu alanda küçümsenmeyecek katkıları oluyor.

Siyasi kördüğümü ele veren bir başka gösterge de Cumhurbaşkanı seçiminde gözleniyor. Burjuvazinin siyasal alternatifleri o kadar dar ki, siyasi güçlerinin esnekliği ve değişkenliği de bu ölçüde daralmış. Kördüğüm, bütün denemelerde olduğu gibi, devlet başkanlığı seçimine de yansıyor ve yansıyacak.

Demokratik alternatiflerin hayli geniş bir sosyal tabanı var ama, öncü politik güçlerinin çabalarına karşın hâlâ dağınık ve hareketsiz.

O halde, tekeller açısından tıkanmış gibi görünen yol, emekçi sınıflar açısından açık değil ama açılabilir. Türkiye'yi gerici siyasi çözümlerin kıskacına düşmekten kurtarabilecek kadar geniş olan demokratik potansiyelin, aynı ölçüde geniş bir perspektifi de var. Dinamizmi buna yetiyor. Şimdilik yetmiyen, birlik ve beraberliğinin ölçüsüdür.

Tekellerin dayattığı ve halkımızın hayati çıkarlarını kökünden tehdit eden çözümlere geçit vermemek, başlıca demokrasi görevidir. Daha ileri emekçi sınıf hedeflerine ulaşabilmek için, bugünden olanakları doğru ve ölçülü değerlendirmek şarttır. Bu yapılamazsa, elde edilmesi mümkün somut amaçlar bile birer hayali hedef haline gelebilirler. Tekelleri ve onların sonuçları içindeki gerici siyasi güçleri kısa vadede etkisiz hale getirmek demek, bu güçleri terketmek üzere oldukları alana geri çekmek demektir. Emekçi halk güçlerinin kısa vadeli çıkarlarının kesiştiği yer olan demokratik ortamın gasbedilmesine izin vermemek demektir.

Bunun başarılabilmesi, büyük ölçüde, halk muhalefetinin örgütlü güçlerini programlı bir işbirliğine kavuşturmaktan geçiyor. Ancak böylece geniş yığınların hoşnutsuzluğu örgütlü demokratik mücadeleye kanalize edilebilir.

Yakın ve elde edilebilirliği olan somut hedefler tesbit etmek, bu hedefler için mücadeleyi en geniş sosyal temeline kavuşturmanın şartlarını zorlamak ve yaratmak, bu yönde mümkün olan enerjiyi kullanmak, asla ertelenmeye tahammülü olmayan, tek çözümdür.

TSİP: «Emniyet Genel

Baştarafı s. 1'de

şı keyfi uygulamalar yapıldığını açıkça itiraf ettiğini ve böylece güvenlik kuvvetinin başının yasa dışına düştüğünü belirterek, ilgili savcının bu konuyu kovuşturmakla yükümlü olduğunu söylemiştir.

Gezer'in açıklaması şöyledir:

«TRT'yi kendilerinin borazanı haline getiren Demirel ve AP, televizyonu gericiliğin ve demokrasi düşmanlığının eksiksiz bir aracı haline sokmuşlardır. Son olarak 17 Mart 1980 akşamı yayınlanan «Terör Ne İstiyor» programı bunun açık kanıtıdır. Bu programda faşist-ülkücü katiller komünizme karşı tepki gösteren güçler olarak tanıtılmışlar, ancak «son zamanlarda disiplini bozdukları» belirtilerek insanlık düşmanı faşizme arka çıkılmıştır. Böylece binlerce cinayetin faili oldukları mahkemelerce tescil edilmiş, katiller devlet televizyonu tarafından düpedüz aklanmışlardır.

Ayni programda, Demirel'in Emniyet Genel Müdürlüğüne getirdiği kişi ise, işbaşındakilerin hak ve hukuku nasıl ayaklar altına alma niyetinde olduklarını kanıtlamıştır. Sözlerinin başında 1960'ların ikinci yarısında Türkiye'nin güllük gülistanlık olduğunu söyleyerek düpedüz AP reklamı yapan bu kişi daha sonra «polisin legal-illegal örgütlerin üzerine yürüdüğünü» belirtmiştir. Devletin güvenlik örgütünün başındaki kişi bu sözleriyle polisin, yasal ve yasa dışı örgütlere aynı şekilde davrandırıldığını açıkça ilan etmiştir. Somut tecrübelerimizde zaten bildiğimiz, polisin bu anti-demokratik tutumu böylece Emniyet G. Müdürü tarafından teyid edilmiştir.

Ne ki, Emniyet G. Müdürü, yasa dışı örgütlere uygulanan muamelenin aynısının yasal kuruluşlara karşı da uygulandığını ilan ederken yasa dışına düştüğünü açıkça itiraf, yani suçunu ikrar etmiştir. Şimdi, TV'den on milyonlarca yurttaşın önünde yapılan bu suç itirafını kovuşturmak, ilgili savcının başlıca görevidir.

TRT hiçbir dönemde olmadığı ölçüde ve pervasızca gericiliğin kalesi haline getirilmiştir. Demokrasiyi, en temel hak ve özgürlükleri savunan her kuruluş, her kişi TRT'nin gerici programlarının boykot edilmesi için olanca çabayı göstermelidir.»

İstanbul Barosu'nun anti-demokratik yasa tasarıları ile ilgili görüşleri

Yasa tasarıları Anayasa ve çağdaş hukuk ilkelerine aykırıdır

Parlemento gündeminde bulunan Sıkıyönetim Yasası ile Ceza ve Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'ndaki değişikliklikliklere ilişkin tasarılar konusunda İstanbul Barosu bir rapor hazırlamıştır. İstanbul Barosu tarafından hazırlanan raporların bir özetini belge olarak yayınlamayı yararlı gördük.

1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasası'nda öngörülen değişikliklere ilişkin tasarı üzerine:

Yürürlükte olan 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası, 12 Mart döneminin ağır koşulları altında yasalaşmış ve 1961 Anayasa'sıyla oluşturulan kuvvetler ayrılığını yargı aleyhine bozan, yargının idare üzerindeki denetimini zayıflatan ve yargının bağımsızlığı ilkesini zedeleyen bir metin oluşmuştur. Bu nedenle yürürlükteki sıkıyönetim yasasını birkaç maddenin iptaliyle demokratik bir yapıya kavuşturmak zordur. Buna karşın bu yasanın demokratik olmayan maddelerini daha da pekiştiren bir yasa tasarısı Meclis gündeminde bulunmaktadır.

Sıkıyönetimi gerektiren olağanüstü hallerde, idarenin yetkilerinin arttırılması ve bazı hak ve özgürlüklere belli ölçüde sınırlama getirilmesi kabul edilse bile uygulamanın yargı denetimi dışında bırakılması düşünülemez. Hukuk devletinde yargı yalnızca adalet dağıtıcı bir işlev taşımaz; siyasal iktidarın ve idarenin hukuk açısından denetlenmesi görevini de üstlenir ve kuvvetler arasında denge yaratır. Bunun için de yargının bağımsız olması zorunludur. Olağanüstü durum ileri sürülerek getirilen önlemler, **yargının bağımsızlığını, kişi güvenliğini, hak arama özgürlüğünü, kanuni yargı yolunu, cezaların kanuni ve şahsi olması ilkesini ispat hakkını** zedeliyorsa, siyasal iktidar sıkıyönetimin ilanı ile, gösterdiğinden başka amaçlar güdüyor demektir. Bu takdirde ne hukuk devletinden ne de mevcut Anayasanın işlerliğinden söz edilebilir.

Sıkıyönetim değişikliklerini içeren yeni yasa tasarısı şimdiki yasanın da gerisinde, Anayasa temel hukuk kurallarına ve Türkiye'nin imzaladığı uluslararası anlaşmalara aykırıdır.

TCK ve CMUK. da yapılması öngörülen değişiklik tasarıları üzerine:

Hükümetçe «anarşi ve terörün önlenebilmesi» gerekçesi ile TBMM'de sevkedilen iki tasarı:

A — «Türk Ceza Kanunu'nun 236, 311, 312, 449 ve 450. maddelerinde değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı.»

Bilindiği gibi Türk Ceza Kanunu bugüne kadar 28 kez değişikliğe uğramıştır. Bu değişikliklerle TCK'nun yaklaşık 3/4'ü değiştirilmiş bulunmaktadır. Bu değişikliklerin büyük çoğunluğu TCK'nun cürümlere ilişkin 2. kitabının 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 «bap»larında yapılmıştır. Bu baplar devleti, hükümeti, özgürlükleri, kamu düzenini, kamu güvenliği ve kamu esenliğini korumaya yönelik hükümleri kapsamaktadır. Demek ki TCK yürürlüğe girdiği 1926 yılından bu yana ve özellikle de 1933'den beri yani yaklaşık 47 yıldır hükümetler getirdikleri tasarılarla bir bakıma devleti, hükümeti, özgürlükleri koruyamadıklarını, kamu düzenini, kamu güvenliğini ve kamu esenliğini bir türlü sağlayamadıklarını itiraf etmiş olmaktadırlar.

Çözüm, suç unsurlarının ve cezanın arttırılmasında değil, ekonomik ve sosyal bozuklukların ve dengesizliklerin giderilmesinde, bağımsızlığın sağlanmasında, devlet katındaki terör odaklarının temizlenmesinde aranmalıdır. Anarşi ve terörle ilgisi olmayan, bunlara karşı olan halk toplulukların düşünce ve terörle ilgisi olmayan, bunlara karşı olan halk topluluklarının düşünce ve özlemlerini demokratik yollarla açıklama ve örgütlenmelerine olanak sağlanmalıdır. Bunlar gerçekleştirilmedikçe olumlu sonuç almak olası değildir.

1 — Tasarı 1. maddesi ile TCK'nın 236. maddesini değiştirmektedir. 236. madde 12 Mart döneminde bugün yürürlükte olan biçimini almıştı. TCK'nın 236. maddesindeki değişiklikle bu Anayasa değişikliğine (sözü edilen değişiklik Anayasa'nın 46. maddesinde yapılan ve memurların sendikalaşma hakkını kaldıran, sendikalaşma hakkına kısıtlama getiren değişikliktir) parallellik sağlandı. Böylelikle başlangçta anti-demokratik bir yol izlenmiş oluyordu. Demokratik ülkelerde orduda ve poliste dahi sendikalaşma özgürlüğünün, toplu sözleşme ve grev hakkının tanınma zorunluluğu doğduğu günümüzde, ülkemizde tüm memurların sendika kurma hakları geri alınıyor ve Anayasanın 12. maddesindeki eşitlik ilkesi açıkça çiğneniyordu. Son zamanlarda kamu iktisadi kuruluşlarında çalışan tüm personelin memur sayılması için yapılan girişimler gerçekte işçilerin de sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarının yok edilmek istendiğinin açık kanıtıdır.

Son değişiklik tasarısı ile getirilen hükümler böylesi anti-demokratik uygulamalara zemin hazırlamaya yöneliktir. Sendikal örgütlenmeye ve işverene karşı direnmeye, «hele bu işveren devletse», anarşi ve tedhiş gözüyle bakar anlayış olsa olsa Anayasanın çağdaş demokrasi anlayışını hazmedememiş kafalarda yaşayabilir.

Eklenen fıkra ile de memur dernekleri ve meslek kuruluşları üzerinde bir demoklasin kılıcı yaratılmak isteniyor. Böylece önlem paketi ile kuşa çevrilmek istenen Anayasanın 29. maddesindeki dernek kurma hakkına bir darbe daha indirilmeye çalışılıyor. Ayrıca, bu değişiklikle ceza hukukunun «illiyet bağı» anlayışı yok edilmektedir.

2 — Tasarı 2. maddesi ile de TCK'nun 311. maddesinde değişiklik yapılmasını öngörüyor. «Suç işlemeye tahrik»i yasaklayan bu madde ile korunmak istenen kamu düzenidir.

Bu maddede de öngörülen değişiklikler öncelikle cezaların ağırlaştırılmasıdır. Bu maddedeki en önemli değişiklik 2. fıkrada yapılmaktadır. Yürürlükteki maddede yalnızca basın yolu olarak gazete, dergi, basılı veya elle çoğaltılarak yayınlanan yazılar, umumi yerlere levha ve ilan asılması suçun ağırlaşmış şekli sayılırken, tasarıda bunlara ek her türlü kitle haberleşme araçları, ses kaytt bantları, plaklar da eklenmekte, böylece radyo, televizyon, filmler, kasetler vs. türü de madde kapsamına alınmaktadır. Bu hallerde cezanın bir kat arttırılması da öngörülmektedir.

Tasarıda ayrıca yürürlükteki maddede mevcut sanık lehine hükümler de kaldırılmakta, böylece bu suçtan sanık olanlara işlemeye tahrik ettiği suçun cezasından da fazla ceza verilebilmesine olanak tanınarak Anayasanın 12. maddesi açıkça ihlal edilmektedir.

3 — Tasarı, halen yürürlükteki «kanunun cürüm saydığı bir fiili acıkca övmeyi veya iyi gördüğünü söylemeyi veya halkı itaatsizliğe veya cemiyetin muhtelif sınıflarını umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adalete tahrik eylemeyi» yasaklayan 312. maddede de oldukça önemli değişiklikler getiriyor. Tasarıda 322. madde için öngörülen en önemli değişiklik yeni oluşturulan 2. fıkrada kendini gösteriyor. Yürürlükteki maddede diğer eylemlerle birlikte sayılan, aynı cezayı gerektiren «cemiyetin muhtelif sınıflarının umumun emniyeti için tehlikeli bir tarzda kin ve adavete tahrif» eylemi, 2. fıkraya ırk, din veya mezhep mensupları da ilave edilerek yeniden düzenleniyor. Tasarının gerekçesinde bu eylemler «günümüzde yaygın hale gelen ve anarşik olaylar diye nitelenen suçların kaynağı» sayılıyor.

Burada asıl üzerinde durulması gereken husus «cemiyetin muhtelif sınıflarının umumun emniyeti için tehlikeli olabilecek bir şekilde kin ve düşmanlığa açık tahrik» eylemidir. Toplumun başta işçi sınıfı ve burjuvazi olmak üzere çeşitli sınıflardan oluştuğu bilimsel bir gerçektir. Çoğulcu demokrasi ilkeleri bu çeşitli sınıfların kendi ekonomik, sosyal ve politik örgütlerini kurarak düşüncelerini, dünya görüşlerini açıklamalarını zorunlu kılar. Toplumun çeşitli sınıflarının her yönü ile kendi örgütlerini kurup, düşüncelerini açıklamaları Anayasanın 4. maddesi anlamında egemenliğin belli bir sınıfa bırakılması sonucunu da doğurur. Çoğulcu demokrasimiz ve Anayasanın gereği bu iken 132. maddede böyle bir hükmün yer alması açıkça çoğulcu demokrasi ve Anayasa ilkelerini zedeler niteliktedir.

4 — Tasarıda TCK'nun 449-450. maddelerinde de değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Devamı s. 4, sü. 6'da

Bilimsel öğretide sosyal devrim (2)

Devrimci Durum Sosyal Devrimin Objektif Temelidir

Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu şartları «devrimci durum» olarak niteliyenler var. Kimileri de, dolaysız devrimci eylemler yoluyla bir «devrimci durum yaratılabilir» inancını taşıyor. Bu konudaki tartışmaları Afganistan örneğine kadar uzatan ve teoriyi gözardı ederek dış etkenlerin «sunî» zorlamalar yoluyla «devrimci durum» yaratabileceği görüşüne ulaşanlar bile var.

Sosyal devrim her şeyden önce olgunlaşmış tarihi temeller üzerinde, objektif şartların, subjektif etkenlerle bir arada ve aynı zamanda ortaya çıkmasıyla mümkün olur. Bu özellikleriyle sosyal devrimler, bazı genel yasalara bağlıdırlar ve ancak bu sayede oluşabilirler. Halbuki yukarıda değindiğimiz türden spekülatif tartışmalar, sorunun bu yanını görmezlikten geliyorlar.

Güncel tartışmalara bilimsel açıdan bir açıklık getirmek ve halk kitlelerinin rolünü ve olanakları doğru değerlendirmeye yardımcı olmak bakımından bilimsel öğretinin sosyal devrim konusunda getirdiği bazı prensipleri hatırlatmayı ve bunların ışığında Türkiye'nin içinde bulunduğu durumu ele almayı gerekli ve yararlı görüyoruz.

Materyalist tarih sosyal devrimi genel yasalarla açıklar.

Tarihin materyalist açıdan yorumu, burjuva düşüncesinden farklı olarak, sosyal olayları anlaşılır kılar. Burjuva ideologlarının, sosyal devrimleri «tarihin genel gelişme doğrultusundan bir sapma» ya «sosyal rastlantılar» olarak göstermelerine karşılık, bilimsel sosyalizm, sosyal devrimleri tarihi gelişmenin zorunlu uğrakları olarak açıklar ve isbatlar. Materyalizme göre sosyal devrimler «tipik» olan gelişmenin kendisinden ve zorunlu olarak doğarlar.

Bellidir ki, tarihi gelişme bazı genel yasalara bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Marksizm bu gelişmenin anahtar bir açıklamasını vermektedir. Üretici güçlerin belli bir durumdaki gelişme düzeyine tekabül etmiyen toplumun üstyapısı içinde ortaya çıkan çelişkiler ve çatışmalar yoğunluk kazanırlar. İnsanların ve sınıfların iradesinden bağımsız olarak ortaya çıkan bu durum, eğer geniş yığınları mevcut durumu değiştirmek için derin bir hareketliliğe itiyor ve toplumu yeniden biçimlendirmeyi **objektif olarak** mümkün kılıyorsa, devrimci dönüşümün **nesnel şartları** oluşmuştur.

Bu şartlarda toplumun köklü bir değişiklikten geçmesi ve yeniden biçimlendirilebilmesi için, **devrimci bir sınıfın** tarihsel önderliğine gerek vardır. Bu sınıf, bir araya getirdiği örgütlü ve bilinçli sosyal devrim güçleriyle birlikte, «savaşarak» devrimi gerçekleştirebilir ve ezilen sınıf durumundan çıkarak, kendisini **egemen sınıf olarak örgütleyebilir.** Öncü sınıfın sosyal devrimi gerçekleştiren **bilinçli ve örgütlü faaliyeti** ise devrimin **öznel koşulunu** meydana getirir.

Demek ki, materyalist tarih anlayışı, sosyal devrimleri, objektif ve subjektif koşulların bir arada olgunlaşması durumunda mümkün görmektedir. Bu nedenle devrimler, sadece insanların ve sınıfların bilinçli eylemiyle değil, bu eylemin içinde gerçekleştiği ve olgunlaştığı nesnel şartların varlığıyla ortaya çıkabilirler.

Sosyal devrimin objektif ve subjektif koşullarının ayrı ayrı olgunlaşmış olmaları sosyal devrimin ortaya çıkması için yeterli değildir. Bunlardan sadece birinin olgunlaşmış ve yeterli düzeye varmış olması ise hiç yeterli değildir. Bu iki ayrı tarihsel faktörün sosyal devrim dönemecinde birleşmediği durumlardan asla devrimler doğmaz. Lenin konunun bu yanına şu açıklığı getirmiştir: **«Sosyal ve ekonomik gelişim koşulları nedeniyle bir devrimin olgunlaştığı her durumda, devrimci sınıfların devrimi başaracak kadar güçlü olduğuna inanmak yanlıştır... Bir devrim olgunlaşmış olabilir, ama buna rağmen devrimi yapacak güçler, onu gerçekleştirmekte yetersiz kalabilirler.» (Lenin, B. Es. C. 9. Sf. 368.)**

Belirleyici olan objektif temeldir.

Toplumun köklü bir devrimci gelişmeye uğramasını ve yeniden biçimlenmesini mümkün kılan bu iki tarihsel faktörden **objektif** olanı, aynı zamanda **belirleyici** olanıdır. Sosyal devrimin objektif temelleri oluşmamışsa, ne denli güçlü olursa olsun, hiç bir subjektif etken, hiç bir sınıfın gücü ve devrimci mücadelesi sosyal devrime yolaçmaz. Objektif koşulların sosyal devrimi mümkün hale getiren rolü, çok yönlü bir öneme sahiptir.

● Birincisi, objektif koşullar, yerine getirilmesi gereken tarihsel görevleri ortaya çıkarır. Tarihi insanların faaliyetlerinin toplamı olarak açıklayan materyalist tarih anlayışı, sosyal devrimin objektif koşullarının olgunluğu halinde, bu faaliyetin zorunlu doğrultusunun da açığa çıkacağını belirtir. Yani objektif koşullar devrimin zorunluluğunu gündeme getirir.

● Objektif şartların olgunluğu, sosyal devrimi gerçekleştirecek olanakların ortaya çıkmasına yardımcı olur. Böylece sorunu «çözümleyecek» olan faktörlerin olgunluğu ve hazırlık düzeyi bir bütün olarak tarihsel gelişmişlik düzeyini açığa vurur.

● Bu gelişme son tahlilde sosyal devrimin subjektif faktörlerini de etkiler ve onların gelişimini tayin eder. Çünkü subjektif olan koşullar sonuç itibarıyla nesneci yaşama koşullarının bir yansımasıdırlar. Ancak görece bir «bağımsız» bir eylemi ve rolü her zaman bulunabilir.

Sosyal Devrimin Objektif Temeli «Devrimci Durum»dur.

Devrimin nesnel koşullarının ortaya çıkması hali bilimsel sosyalist öğretide «devrimci durum» olarak nitelenir. Marksizmin devrimci duruma ilişkin görüşlerini Lenin emperyalizm çağının koşullarında geliştirmiş ve bütünsel bir devrim öğretisi haline getirmiştir. Lenin sosyal devrimin objektif koşulu olarak «devrimci durumu» çok yönlü bir tahlile tabi tutmakta ve bazı temel ilkelere varmaktadır. Bilimsel öğreti «devrimci durumu» genel toplumsal yasalarla ve gelişmenin belli bir tarihi durumda ortaya çıkardığı göstergelerle açıklamaktadır. Bu nedenle devrim «özgül bir momentin» ürünü olarak değil, ancak toplumsal gelişmenin mantıksal bir uzantısı olarak kavranabilir.

Sosyalizmin önkoşulları ile devrimin önkoşulları çoğu zaman birbirine karıştırılmaktadır. Üretici güçlerin tarihsel gelişkinlik düzeyi ancak belli bir aşamaya varınca sosyalizmin önkoşulları olabilir. Ama, «devrimin önkoşulları», üretici güçlerin gelişmesi bakımından bütün sosyal devrimler için geçerli olan ve her devrim türü için ayrı bir düzeyi ifade eden gelişkinlik ölçüsünü gerektirir. Örneğin 19. yüzyıl burjuva devrimleri döneminde üretici güçlerin tarihsel gelişimi sosyalist devrime cevaz vermiyordu (paris komünü) ama burjuva demokratik devrimlerin nesnel koşullarının oluşmasına yetiyordu.

«Devrimci durum» olarak tanımlanan devrimin objektif temeli, toplumsal gelişmenin yasalarına bağlı olarak ortaya çıkar. Her hangi bir ülkede «devrimci durumun» ortaya çıkması, iç ve dış nedenlerin karmaşık bir bütünlüğü sayesinde olur. Günümüz dünyasında sosyal gerilim, iki sistem arasındaki sürekli mücadeleden doğmaktadır ve her hangi bir ülkedeki sosyal gerilim dolaysız olarak etkisi altındadır.

Devrimci durum kendini bir çok siyasal ve sosyal göstergelerle ortaya koyar. Devrimci durumun göstergeleri tümüyle nesnel bir nitelik taşımaktadırlar ve üretici güçlerin bağrındaki çelişkilerden kaynaklanırlar. Ama bu göstergeler, toplumsal temeldeki çelişkilerin siyasi, sosyal ve yasal üstyapıdaki yansımalarıyla kendilerini açığa vururlar.

Devrimci Durumun Nesnel Göstergeleri Vardır.

Lenin devrimci durumun göstergelerini ana başlıklar altında toplamakta ve şu sonuca varmaktadır:

«a) Aşağıda olanlar artık istemiyorlar, yukarıda olanlar artık muktedir değiller.

(b) Sefaletin derinleşmesi.

(c) Olağanüstü aktiflik».

Lenin bu göstergelerin tümünü bir arada, devrimin objektif koşulu olarak niteliyor ve şunları belirtiyordu: **«Yalnızca tek tek grupların ve partilerin değil, aynı zamanda tek tek sınıfların bile iradesinden bağımsız olan bu objektif değişmeler olmadan, genel bir kural olarak, devrim imkansızdır. Bu objektif değişmelere bir bütün olarak devrimci durum adı verilir.» (Lenin B.E. c. 21. sf. 213-214)**

Lenin her hangi bir sosyal devrimin zorunlu objektif temeli olan «devrimci durum» tanımını yaparken, özellikle kitlelerin politik bilincini ve aktifliğini objektif koşullardan saymaktadır. Halbuki bunlar esasta ancak subjektif olabilirler. Demek ki Lenin, bu subjektif öğeleri devrimin objektif koşulları arasında sayarken, bunların insanların ve sınıfların iradesinden bağımsız ve nesnel hayatın yansımaları olarak ortaya çıkmaları gerçeğinden hareket etmektedir.

Lenin kitlelerin politik aktifliğini devrimci durumun koşullarından (yani devrimin objektif koşullarından) biri olarak görürken, bu koşulun sosyal devrimi mümkün kılan çok yönlü etkileri ni de hesaba katmıştır. Çünkü kitlelerin tarihsel politik eylemi gün yüzüne çıkmaksızın, hiç bir subjektif «kaldıraç» eski toplumun ağır yükünü yerinden oynatmayı başaramaz.

Günümüzde bu sorun önemi ne layık olduğu düzeyde ele alınıp derinleştirilmektedir. Y. Krasin günümüz devrimlerinin diyalektiğini analiz ederken «devrimci durumun» özellikle bu öğesine dikkat çekerek şunları söylemektedir: **«Devrim durumu kitlelerin politik aktifliğinin bir belirtisidir. Devrim durumu sınıf mücadelesinin gelişiminde kitlelerin potansiyel enerjisinin devrimci öncü güce destek sağlıyarak tarihsel eylem enerjisine dönüşmeye başladığı uğrağı gösterir» (Y. Krasin. Devrim Sürecinin Diyalektiği, İkinci basım, Konuk yay. sf: 81).**

Demek ki, toplumun belli bir tarihi evresinde ortaya çıkan durumun devrime gebe olup olmadığını gösteren göstergeler bir bütünlük içinde ele alınmalıdırlar. Kapitalizmin her hangi bir krizinden yola çıkarak durumu «devrimci» olarak yorumlamak yeterli değildir. Her üç unsurun da, Leninist «devrimci durum» tanımı içindeki boyutlarıyla ortaya çıkmış olmalarına bakılmalıdır.

Devrimin objektif temeli olan devrimci durumun göstergelerinin bütünlüğü «ulusal kriz» olarak adlandırılmaktadır. Bu türden krizler gelişmenin belli bir aşamasında, ama çok değişik etkiler altında ortaya çıkabilirler. Sistemin bağrındaki çeliskilerin, iç ve dış etkiler altında hızla açığa çıkıp büyümesi «devrimci durum» yaratabilir. Lenin gelişmenin bu özelliğine dikkati çekerken şunları belirtir: **Sosyalist devrim sadece büyük bir grevin, bir sokak gösterisinin, açlıktan kaynaklanan bir ayaklanmanın, militarizme veya sömürgeciliğe karşı bir ayaklanmanın sonucu olarak değil, aynı zamanda Dreyfüs Olayı ve Zabern olayı gibi politik krizlerle, ya da ezilen ulusların ayrılmasından sonra bir referandumla ilgili olarak da gerçekleşebilir.» (C. 22. S. 145)**

Burada dikkat çekilen durum şudur: bu türden politik kirzler «devrimci durumun» diğer göstergelerinin açığa çıkmasına yol açarlar. Ama bu tür krizler kendi başlarına doğrudan bir devrimci durum yaratamazlar. Bu politik kıvılcımların tutuşturabileceği düzeyde, sosyal, siyasal ve yasal çelişkilerin olgunlaşmış olması gerekir.

Yöneten ve Yönetilen İlişkilerinin Altüst Olması.

«Ulusal kriz» öncelikle egemen sınıfları açmaza ve yıkılışa sürükler. Buna, devlet aygıtının iş göremez hale düşmesi eşlik eder. Böylece yönetici sınıfların «yönetemez» olmaları durumu ortaya çıkar. Bu gelişmeyi karakterize eden bazı ana hatları

Devamı s. 5, sü. 5'de

Doğrudan...

Hüseyin Hasançebi

Sağın «Solunda» Bir Yer

Sosyal demokratlar halk ve demokrasi açısından tutarlı oldukları ölçüde tekellerin en sivri eleştirisine muhatap olmaktadırlar. Aksine politika izliyen sosyal demokratlar ise halkın afarozuna uğruyorlar. Bu «sosyal kaypaklık» hali, sosyal demokrat akımları sürekli bir gerginliğin ve kaynaşmanın içinde tutuyor. Dünyanın her yerinde böyle oluyor.

Türkiye'de de bunun örneğini yakından izliyoruz. CHP lideri, sözleriyle, tutum ve davranışlarıyla ve izlediği politikalarla bu durumu sürekli olarak doğruluyor ve somutluyor.

Ecevit tekellerin kendisine dönük ve hayli sarsılmış görünen güvenini yeniden onarmak için kendi solundaki güçlere saldırıyor. Sosyalist ve devrimci-demokratik güçlerle işbirliğinden kaçınmış olmasıyla övünüyor. Ve bu tutumuyla «işlerin daha kötüye gitmesini önlediğini» birbirlerine anlatmaya çalışıyor.

Oy hesabı öne çıktığı zaman Ecevit iki de bir kendi solunu kantara vuruyor, sol ve sosyalist oyların, partisi açısından pek cazip olmadığını sık sık vurguluyor. Ona göre, CHP'nin solundaki oylar «yüzde iki» düzeyindedir. Siyasal hayatımızın tüm değişken faktörlerini hesaba katsak bile, Ecevit kendinden solda yer alan siyasal güçlere bunaan razlasını lâyık göremiyor.

Diyelim böyle olsun. Bundan Ecevit mi kârlı çıkmaktadır? Orneğin son deçimlerde sosyalistlerin oyları «yüzde beş» dolayında kalmıştır da, sosyal demokratların oyları mı yükselmiştir?

Ecevit bunu söylemektedir ama, yine de kuşkularını yenmeyi başarmaktan acizdir. Çünkü, hayatın göstergeleri, istatistik oyunlardan çok daha «dışlı» çıkmaktadır. Bu ise Ecevit'in rahatını kaçıran başlıca sebeptir.

Tarsus'ta ve Mersin'in Mut ilçesinde yaptığı konuşmalarda CHP lideri kitleleri «sola oy vermemeye» çağırdı. Ve kürsüden yaptığı kabataslak hesaba göre, eğer kitleler onun sözünü dinler de, sola verecekleri oyları CHP'ye verirlerse, Ecevit'in «tek başına iktidar olması» mümkün olacak! Kendi ağzıyla bu umudunu rakama vuruyor ve şu sonuca varıyor: CHP'nin oyları yüzde yirmidokuz'dan yüzde ellinin üstüne çıkacak!...

Demek ki, tekellere güven verirken oldukça rahatlatıcı olan «yüzde iki» meydanlarda korkuya dönüşüyor. Cansız rakamlar kitlelerin alanlara dolmasıyla dinamikleşiyor. Üstelik insan ister istemez kitlelerin ve toplumun bağrındaki «yerli yerine oturtulamaz» faktörlerle yüz yüze geliyor.

İşin garibi, CHP liderinin korkusu sağlıklı düşünceye de yol açmıyor. İkide bir «demokrasi tehlikede» diye fetva vermesine karşılık, selâmeti tehlikenin kaynağına sığınmakta buluyor. Demokrasinin asıl güvencesi olan kitlelerden, onların sol siyasi tercihlerinden bucak bucak kaçmayı yeğ tutuyor.

Şu sıra sosyal demokrasiyi etkisi altına alması gereken iki rüzgâr var. Biri tekelcilerden doğuyor ve demokrasiyi de önüne katarak sürüklemek istiyor. Öteki de, halk güçlerinin giderek kabaran öfkesinden, demokrasiye olan inanç ve bağlılığından doğuyor.

Sosyal demokratlar bu iki zıt yönlü etkinin de altındadırlar. Ama nefesi tükenenlerin tekelciler olduğunu kavrayanlar sağlıklı bir yol izlemeyi başaracaklar, «yüzde ikilerin» tarihsel olarak çok geniş bir olanağa sahip olduklarını göreceklerdir. Göremiyenleri, görmemekte inat edenleri, sığınacakları son çadırı seçmeden önce, Ecevit örneğinde olduğu gibi bir süre daha bocalamaya mahkûmdurlar.

Sağ basından

Cehaletin saldırısı!

Gazetemizin bundan önceki sayısında manşet şu idi: «Burjuvazi İşçi Sınıfına Saldırıyor» MHP'nin yayın organı, Hergün Gazetesi bu manşete takılmış. Gazetemizden küpür de alarak birinci sayfasında şöyle yazıyor: «... yukarıda küpürünü gördüğünüz gazete açıkça komünistliğini ilan etmemiş olan bir sol partinin haftalık yayın organı olarak bir sınıfın egemenliğini haykırıp durmaktadır. Kanun dışı grev ve direnişlere sevkettikleri işçileri yasal çizgiye getirmeye çalışan Devletin polis ve askerine 'Burjuva' diyecek kadar cüretkar bu çesit yayınları Savcılarımızın dikkatlerine sunuyoruz... Bekliyoruz!...» (Hergün 19 Mart Çarşamba)

Faşistin haline bakınız: «yasal olmayan grev» ne demek. Grev yasal bir hak değil midir? Ve «işçileri yasal çizgiye getirmek...» bunu hiç anlamadık! Mahkemeler aradan ne zaman çıktı... en azından?

«Burjuva» sözcüğü bilimsel bir sözcüktür ve bilimsel tanımlamalar için kullanılır. Polisi veya askeri tanımlamak için kullanılmaz. Sermaye sınıfına verilen addır. Ve kendisine saygı duyan burjuvalar «burjuva» sözünü küfür kabul etmezler. Ama Hergün'ün cehaleti bu ya, küfür saymış. Savcıları da göreve çağırmış.

«Ya Bu Cehalet»?...

Aynı tarihli Hergün, bununla da kalmamış. Cahilliğin ve bilgisizliğin örneğini derinleştirmiş. «Kayıhan Batu» imzasını kullanan yazarın yazdıkları. Önünde gazetemiz «Gerçek»in aynı sayısı:

«Önümde komünist bir gazete var. Sanmayınız ki adı **Pravda** veya **İzvestia**'dır... Gazete her yerde işçi eylemlerinin hız kazandığını haber veriyor ve diğer üretim merkezlerinde de işçilerim benzer girişimlerde bulunmalarını istiyor. Verdiği haberlerin hepsine birden şu başlığı kondurmuş: «Burjuvazi işçi sınıfına saldırıyor» (Hergün 19 Mart)

İlkel mi ilkel. Cahil mi cahil. Marksizm düşmanlarının günümüzdeki hali üç aşağı beş yukarı budur! Hele faşistlerinki...

Hangisi Doğru?..

Emniyet Genel Müdürü "Ülkücüler disiplini bozmuşlardır" diyor. Acaba gerçekten böyle midir? Hergün yazarlarından ve ülkücü gençliğin "parasal hamilerinden" S.Ahmet Arvasi 19 Mart günü şöyle yazıyor: "Bütün bunlarla birlikte Türk-İslam ülkücüleri soğukkanlı, sabırlı, disiplinli ve ketumdurlar."

Biz ikincisine inanıyoruz. Gösterilen canlı hedefleri hemen kurşunladıklarına göre "disiplinli"... Güpegündüz, şehir merkezlerinde ve polisin gözü önünde öldürdüklerine göre "soğukkanlı"... öldürmekle tüketemediklerine göre "sabırlı" ve binlercesi mahkeme önünde Türkeş'in adını vermediklerine göre de «ketumdurlar»!

Komünistler iktidara ortak olmadıkça İtalya'da hükümet bunalımları sürecektir.

İtalya'da yine hükümet bunalımı

İtalya'da Hristiyan Demokrat, sosyal Demokrat ve Liberal Partilerin oluşturduğu ve Sosyalist Parti'nin dışarıdan desteklediği Cossiga hükümeti işbaşına geldikten yedi ay sonra geçtiğimiz hafta içerisinde istifa etti. Böylece son 35 yıl içerisinde 39. hükümet kurulacak. Hükümet bunalımlarının birbirini izlediği İtalya'da, bunalımın temelinde Komünistleri iktidara ortak etmemek düşüncesi yatıyor. Ülkenin ikinci büyük partisi olan İtalyan Komünist Partisi, geçen yıl yapılan seçimlerden sonra hükümete katılmadığı takdirde kurulacak bir hükümeti desteklemeyeceğini ve muhalefette kalacağını bildirmişti. Komünistleri iktidar ortağı etmemek üzere hükümeti kurma girişimleri bir süre başarısız kalmış, daha sonra Cossiga hükümeti kurulmuştu, Sosyalist Parti'nin desteğini çekmesiyle Cossiga hükümeti istifa etti.

Komünistlerin iktidara ortak olması gerektiği bir kere daha gündeme gelirken, 35 yıldır İtalya'nın içişlerine yönelik ABD müdahalesi de sürüyor. Nitekim geçtiğimiz günlerde ABD'nin Roma Büyükelçisi Gardner, ABD'nin İtalya'da Komünistlerin iktidar ortağı olmalarına şiddetle karşı olduğunu tekrarladı. ABD'nin bu tavrı yalnızca sözde kalmıyor. 35 yıldır izlendiği gibi Komünistlere karşı her türlü engelleme ve baskı için elinden geleni esirgemeyen ABD şimdi yine İtalya'yı «karışıklıktan ve komünizm den kurtarmak» üzere kolları sıvamış bulunuyor. Bu doğrultuda yapılan çalışmaların hedefleri başlıca şu noktalarda toplanıyor:

● İtalya ve dolayısıyla Akdeniz üzerinde denetimi sürdürmek. Böylelikle Afrika, Ortadoğu, Hint Okyanusu ve Basra Körfezi'ndeki gelişmelere müdahale mümkün olabilecektir.

● Akdeniz'de bulunan geniş ekonomik kaynaklara, özellikle petrol kaynaklarına egemen olabilmek.

● İtalya'daki askeri üsleri muhafaza etmek ve bunları diğer ülkelere karşı saldırganlık ve İtalya'ya yönelik baskı unsuru olarak kullanmayı sürdürmek.

● İtalyan ekonomisinde ABD ve gelistirmek.

● İtalyan Komünist Partisi'nin hükümet ortağı olmasını önlemek. Böylelikle İtalya'nın tarafsızlık yoluna gitmesi ve bunun diğer ülkeleri etkilemesinin önüne geçmek.

ABD'nin İtalya'nın içişlerine daha da yoğunlaştırdığı müdahalesi Hristiyan Demokrat Parti üyelerinden bir kısmını daha rahatsız edecek boyutlarda sürmektedir. Hristiyan Demokrat Parti'nin bir kısım üyeleri ülkenin içinde bulunduğu bunalımdan çıkış yolunu Komünistlerin hükümet ortağı edilmesinde gördüklerini açıklamışlardır.

İtalya bir kez daha hükümet bunalımı eşiğindedir. Ve Komünistleri iktidar ortağı etmedikçe bu hükümet bunalımlarının süreceği kuşkusuzdur.

ABD Karayipler'de saldırganlığını artırıyor

Geçen Ekim ayında deniz, hava ve kara kuvvetlerinin desteğinde 2200 kişilik bir gücle Küba'nın güneyindeki Guantanamo üssünde yaptığı tatbikatın ardından, ABD, Karayiplerde gerginliği ve saldırğanlığını artırmaya devam ediyor. Şubat ayı içerisinde bu defa Panama Kanalı bölgesinde büyük bir manevra düzenlendi. «Gerilla saldırısına karşı» düzenlenen manevralara ABD birlikleri büyük çapta katıldılar. Önümüzdeki günlerde daha da büyük manevralar düzenleneceği bildirildi.

Manevralar Karayip ortak gücünün merkezi Florida'daki Key West'ten idare ediliyor. Bilindiği gibi yıllardır Küba'da bulunan ve varlığı bilinen Sovyet uzmanlarının geçen sonbahar birdenbire ABD tarafından «Küba'daki Sovyet birlikleri» olarak keşfedilmesinin ardından ABD saldırganlığını artırmış ve Küba'nın yalnızca 90 mil ötesinde bulunan Key West, Karayipleri denetim altında tutmak üzere bir merkez haline getirilmişti.

Karayipler Bölgesi'ndeki ülkeleri, yani Orta Amerika ülkeleri ile Karayipler Denizi'ndeki adaları denetim altında tutmak için giderek güçleşmektedir. Bu bölge zengin hammadde kaynakları, ucuz işgücü, yüksek kârlı yatırım olanakları ile tekeller için büyük önem taşımaktadır. Ne var ki ABD emperyalizmi özellikle son yıllarda buralarda ağır darbeler yemiştir. Küba'nın günden güne artan saygınlığı, Nikaragua'da Somoza diktatörlüğünün devrilmesi ve komşu ülkelerde halk güçlerinin yükselen mücadelesi, Grenada'da ilerici yönetimin iktidara gelmesi Karayipler'deki dengeyi bölge halklarının zaferinden yana değiştirmeye başlamıştır.

Bunlar karşısında ABD şimdi bölgede yeniden ve eskisinden daha güçlü etkinlik kurma peşindedir. Bunun için İngiltere ve Kanada'ya ortak deniz gücü kurma ve Karayipleri kontrol altına alma önerisinde bulunmuştur. Bunun anlamı açıktır. Böyle bir deniz gücünün sürekli olarak Karayiplerde dolaşması bölge halklarına gözdağı vermeyi amaçlamaktadır.

Dünyanın değişik bölgelerinde savaş kışkırtıcılığını hızlandıran ABD emperyalizmi Karayipler bölgesindeki havayı daha da gerginleştirmeye uğraşmaktadır.

ULUSLARARASI ÇALISMA ÖRGÜTÜ :

Silahlanmaya harcanan para, işsizliğe karşı harcanmalıdır

Yeni dönem çalışmalarını değerlendirmek üzere toplanan Uluslararası Çalışma Örgütü sürekli sekretaryası, artan silahlanma harcamalarına dikkat çekerek, silahlanmaya harcanan paranın, işsizliğin ortadan kaldırılması yolunda harcanmasını istedi.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) açıklamalarına göre 1980-87 döneminde yalnızca gelişmiş kapitalist ülkelerde 60 milyon yeni iş yaratılması gerekiyor. Ancak bu şekilde yetişmekte olan gençlerin ve mevcut işsizlerin iş ihtiyacı karşılanmış olacak. Bu 60 milyon için sanayi ve tarıma daha fazla yatırım yapmak gerekiyor. ILO, dünyada her dakikada 1 milyon dolara yakın harcama yapıldığını belirterek, bu harcamanın yalnızca yüzde 10'unun kısıtlanması ile 1987 yılına kadar 400 milyar dolar tasarruf edileceğini ve bunun toplumsal amaçlarla kullanılabileceğini bildirdi.

İLO açıklamalarında bir kere daha görüldüğü gibi NATO'nun hayal ürünü «Sovyet tehdidi»ni bahane ederek silahlanmayı hızlandırması yalnızca dünyayı gerginliğe itmekle kalmıyor, onmilyonlarca insanı sanayileşmenin nimetlerinden mahrum ediyor, onları işsizliğe, açlığa itiyor.

Emperyalizmin soğuk savaşa dönüş hevesini artırdığı şu günlerde ILO'nun bu açıklaması sosyalizm ve barış güçlerinin kalıcı bir barış için sürdürdükleri mücadelenin her geçen gün daha da artan bir destek gördüğünü bir kere daha ortaya koymaktadır.

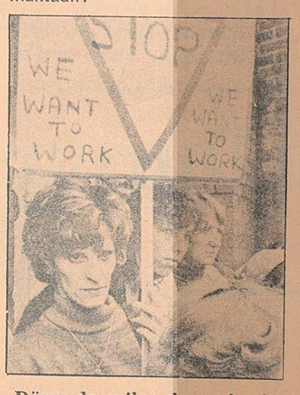

Dünyada milyonlarca insan iş istiyor.

KISA... KISA...

● ABD başkanı Carter, enerji sıkıntısı nedeniyle kamu harcamalarının kısıtlanacağını açıkladı. Bu kısıtlamaya askeri nükleer harcamalar dahil bulunmuyor.

● İzlanda'da yeni hükümet kuruldu. Bağımsızlık Partisi, İlerici Parti ve Halk Birliği'nin oluşturduğu koalisyon hükümeti 60 üyeli Parlamento'da 32 oya sahip bulunuyor.

Barış ve Sosyalizm

Irkçılığa karşı mücadele yükseliyor

Güney Afrika'da ırkçılığın en vahşi, en insanlık dışı bir uygulamasının sergilendiği Sharpeville katliamının yıldönümü olan 21 Mart, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 1966'da aldığı bir kararla Uluslararası Irk Ayrımı ile Mücadele Günü ilan edilmiştir.

Irkçılığın yeryüzünden kaldırılması çabalarını simgeleştiren 21 Mart ırkçılığa karşı somut mücadele görevlerini bir kere daha vurgulamaktadır.

Gerici bir burjuva politikası ve uygulaması olan ırkçılık bugün ideolojik olarak ve fiilen iflas etmiştir. Irkçı yönetimlere karşı yükselen mücadele, bu mücadelenin arkasındaki güçlü emperyalist desteğe rağmen büyük başarılar kazanmıştır. Yine dünya kamuoyunun tepkisi karşısında ırkçılık, en gerici burjuva propagandalarında bile şu ya da bu şekilde maskelemek durumunda kalmış, açıktan açığa sözedilemez olmuştur. Nitekim dünya kamuoyunun artan tepkisi karşısında, emperyalistler bile Güney Afrika'daki uygulamaları sözde de olsa kınamak zorunda kalmışlardır.

Ancak tüm bunlar ırkçılıkla mücadeleyi gündemden çıkarmadığı gibi, bu mücadele, daha da kapsamlı olarak, önemini korumuştur. Dünyada sayıları sınırlı da olsa varlığını sürdüren ırkçı yönetimler bulunmaktadır. Bunların karşı karşıya olduğu tecrit çemberi sürekli büyümekle birlikte, bunlar en insanlık dışı uygulamaları, emperyalistlerden aldıkları cür'etle, sürdürebilmektedirler. Ve bu ırkçı yönetimlerin emperyalizmin talan ve soygununa ileri boyutlarda hizmet ettiği de bilinmektedir.

Irkçılıkla mücadele yalnızca ırkçı yönetimlere karşı mücadele ile sınırlı değildir. Bugün emperyalizmin beslediği faşist ve gerici yönetimler altında ırkçı ideolojinin canlandırılmaya çalışıldığı bilinmektedir. Bunun da ötesinde gelişmiş kapitalist ülkelerde neo-faşizmi hortlatma girişimleri ırkçı motiflerle bütünleşmektedir. Yine dünyanın değişik köşelerinde belli bir ulusa ya da halka yönelik emperyalist ve gerici saldırılar içerisinde ırkçılık yeralmaktadır. Güneydoğu Asya'da maocu zorbalıktan, Ortadoğu'da İsrail saldırganlığına, Latin Amerika'da ve Güney Afrika'da soykırıma uzanan uygulamalarda ırkçılık da sergilenmektedir. Irkçılık farklı biçimlerde emperyalizmin tüm eylem alanlarında, sömürü ve savaş kışkırtıcılığıyla içiçe görülmektedir. Emperyalizmin militarist saldırganlığı ile kitlesel imhalarda ortaya çıkmakta ve nihayet kapitalist ülkelerde emekçi halk muhalefetini sindirme girişimlerinde de kendisini göstermekteidir.

Öyle ki, ırkçılığa karşı mücadele, insan hakları için mücadele, sömürüye karşı ve barış için mücadeleyle kopmaz bağlar içinde bulunmaktadır. Hayatın her alanında sosyalizm ve barış güçlerinin yeni kazanımlarının sergilendiği ve emperyalizmin gerilediği günümüzde, dünya halkları ırkçılığa karşı mücadelede sürekli başarılar kazanmaktadırlar. Irkçılık ve onun tüm yansımaları tümüyle ortadan kaldırılıncaya dek kararlılıkla savaşacaklardır.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

2. Dünya Savaşı'nda faşizme karşı yiğit mücadelesinde Sovyet halkı 20 milyon evladını kaybetti. Bugün Sovyet halkı barış mücadelesinin en ön saflarında yer alıyor.

Barışın Korunması Yasası 29 Yaşında

Geçtiğimiz 12 Mart günü Sovyetler Birliği'nde Barışın Korunması Kanunu'nun (Savaş Propagandasını Yasak Eden Kanun) 29. yıldönümü kutlandı.

Emperyalizmin soğuk savaşı tezgahlayıp insanlığı tüm gücüyle üçüncü bir dünya savaşına sürüklemeye, silahlanma yarışını hızlandırmaya, zorbalık ve saldırganlıklarını artırmaya çalıştığı bir sırada, 2. Dünya Savaşı boyunca faşizme karşı amansız bir mücadele vermiş ve 20 milyon evladını yitirmiş olan Sovyetler Birliği, emperyalistlerin soğuk savaş propagandaları ın neye varacağını çok iyi görüyordu. Bu irada 1950 yılında toplanan Dünya Barış Kongresi, bütün hükümetlere savaş propagandasını yasak eden yasaları çıkarma çağrısında bulundu. Bu çağrıya cevap veren ilk ülke Sovyetler Birliği oldu. Sovyetler Birliği Barışın Korunması Yasası ile savaş propagandasını hangi şekilde yapılırsa yapılsın insanlığa karşı işlenmiş en ağır suç sayarak en ağır cezayı gerektirdiğini kabul etti.

Bu hükümler kâğıt üzerinde kalmadı. Çünkü Sovyet toplumunda ne silah üretimine bel bağlamış insanlar vardı, ne de başka ülkelerin talan edilmesi ile zengin olma umudunda olanlar. Ve Barışın Korunması yasası ile Sovyet insanın barıştan yana gücü daha bir açıklıkla kanıtlanıyordu.

Sovyetler Birliği'nde radyo, televizyon, gazete ve diğer basın-yayın araçlarında bir ülkeye silah zoru uygulanması, bir ülkeye «ders verilmesi» bir diğerinin «cezalandırılması» türünden haberlere hiçbir zaman rastlanmaz. Yine Sovyetler Birliği'nin uluslararası ilişkilerde izlediği barış politikası da Barışın Korunması Yasası'nın bugü en gelişkin, en azimli hayata geçirilişinin canlı kanıtıdır.

Erzurum'da baskı ve işkence had safhada

DİSK 11. Bölge temsilcisi Süleyman Turan, Erzurum'da yapılan baskı ve işkenceler üzerine bir basın açıklaması yapmıştır. Açıklama özetle şöyledir:

Yeni MC hükümeti ile birlikte tüm Türkiye'de ilericiler, devrimciler, demokratlar, yurtseverler üzerine uygulanan baskılar, zaman zaman basına yansıyan işkenceler Erzurumda bir başka biçimde uygulanmaktadır.

Rastgele, sokaktan, kahveden, işyerinden, köyden toplatılan kişilerle, karakollarda, cezaevlerinde yer kalmamıştır.

Rastgele toplantılan bu insanlara işkenceler yoluyla gizli bir örgütün üyesi olmaları doğrultusunda ifadeler verdirtilmeye, çalışılırken, ölüm planları hazırlayanlar, silahı ile yakalanan MHP üyeleri serbest dolaşmaktadır.

Daire müdürleri açıkça polisin gözü önünde devrimci memur ve işçileri ölümle tehdit ederek, isim ve adreslerini faşist militanlara vererek veya teşhir ettirerek saldırı hedeflerini göstermektedir.

Alevi yurttaşların köylerine yapılan baskılar, aramalar, bu köylerin «silah yuvaları haline getirildiğini» gösterme çabaları ve faşistlere hedef gösterilmesinin amacı, Kahramanmaraş benzeri bir olayın bizzat devlet eliyle örgütlenmeye çalışıldığının açık kanıtıdır. Göz altına alınan Alevi yurttaşların din ve mesheplerine hakaret ederek ayrıcalık yapanlar, ne yazık ki, güvenlik kuvvetlerinin kadrolarında yer almaktadır.

Tüm ülkede ve özellikle Doğu'da estirilen bir terör, işkence odalarında öldürülen sakat bırakılan ve hayali örgüt kurdurma çalışmaları, sokaktaki şahıstan, köye, maden işçisinden büro işçisine ve devlet memuruna kadar uzanan geniş bir alanda sürüp giderken, bunun sorumlusu sadece bugünkü iktidar değildir.

Bunun sorumlusu hâlâ bu uygulamalara karşı tavır almayan tüm parlamentodur. Bunun sorumlusu tüm demokrasi güçleridir! Faşist teröre hedef olan herkestir!

Faşist teröre ve gidişe dur demenin zamanı gelmiş ve geçmiştir. Doğudaki Devlet terörünü ve faşist terörü görmek isteyen Parlamento üyelerini, özellikle CHP'li parlamenterleri Doğu'ya davet ediyorum. İşkence masalarına yatırılan, insanları, işçilere, köylülere yapılan baskıları kendiniz görün. Eğer vicdanınız hâlâ isyan etmiyorsa, hâlâ bu gidişe dur deme cesaretini kendinizde bulamıyorsanız lütfen bulunduğunuz görevleri terk ediniz. Bu halkı oy makinası görmekten vaz geçerek, işkence odalarından yükselen iniltilere kulak verin. Duyacağınız sesler hâlâ vicdanlarınızı incitmiyorsa size söyleyecek bir şeyimiz yok, ama bizlerin yapacağımız çok şey vardır. İşçilerin, köylülerin, demokratik mücadelelerini hiç kimse durduramıyacaktır ve bu mücadele sonucunda faşizm bir daha gelmemecesine defedilecektir

ECEVİT'İN

Baştarafı s. 2'de

len bir askeri müdahale eğilimini, iki büyük parti ile iktidarı bölüşmeye kanalize etmek gibi, tehlikeli bir düşünceden yola çıkan CHP yönetimi bu tutumuyla bir çok şeyi meşrulaştırmaktadır. Bu yanıyla da AP'ye karşı teslimiyetçilik güdüp, siyasal gericiliği onunla paylaşmaktadır.

CHP'nin meşrulaştırdığı birinci şey, rejimin ve yönetimin askerselleştirilmesidir. Ecevit CHP'si tıpkı eski İsmet Paşa CHP'si gibi sıkıyönetime sık sık başvurmuştur. Üstelik Ecevit bugün geldiği noktada İsmet Paşa'nın kendine özgü formüllerinden bile daha geridedir. Çünkü İsmet Paşa, her şeye rağmen sivil otoriteyi egemen kılmasını bilmiştir. Ecevit'in eşgüdümü ise sivil idarenin yetkisizleştirilmesi, yani yönetimin paylaşılmasıydı. Ecevit'in meşrulaştırdığı ikinci şey ise «geniş tabanın» cazibesidir! Bu formül tekelleri cezbedegelmektedir. Eğer iki büyük siyasi parti bu tabanı oluşturmayı başaramıyorlarsa, geçmişte olduğu gibi, ordu bunu pekâlâ oluşturabilir, hatta vakit geçirmemeli ve oluşturmalıdır. Bu da «ara rejimli» formülleri beraberinde getiriyor.

Görülüyor ki, AP'nin ve CHP'nin ayrı ayrı önerdikleri ama yer yer iç içe geçen formüller oldukça sınırlı. Bu formüller sadece halk ve demokrasi güçlerinin eğilimlerini ve özlemlerini görmezlikten geldikleri için sınırlı değil. Tekellerin açmazı yüzünden de sınırlı.

Ama emekçi sınıflar burjuvazinin değişik formüllerinin iç yüzünü artık daha iyi kavrıyorlar. Kendi sınıfsal çıkarlarını korumak için uğraş veriyorlar ve hem AP'nin, hem de CHP'nin koyduğu alternatiflerin bu çıkarlarla çeliştiğini görüyorlar.

Milli Güvenlik Kurulu

Baştarafı s. 1'de

nebilecek?

Birinci, kapitalizmin yasasıdır. Fabrikalar yapmaksızın büyüyen oranda işçi çâlıştırmaksızın kapitalizm yaşıyamaz. Üretimi geliştirip yaygınlaştırmak, kapitalizmin mecburen uyduğu bir yasadır.

Kapitalistler, bunu yapmakla kendi mezarlarını kazıdıklarının da farkındadırlar. Her yeni fabrika biraz daha fazla sayıda proleter demektir, biraz daha geniş sınıf mücadelesi demektir. Ama bunun başka çâresi de yoktur. Üstelik fabrikalar açmak ve işçi sınıfını genişletmek, kapitalistlerin öznel isteğinden bağımsız bir gelişmedir.

Kapitalizm bunu yapmaktan kaçınamadığı gibi, sanayi kuruluşlarının belli merkezlerde yoğunlaşmasını da önleyemez. Çünkü, her yeni yatırımda maliyeti biraz daha düşürmek, kapitalistin başlıca amacıdır. Bunun için, hammaddesinden enerjiye, nakliyesinden işgücü teminine kadar, bir sürü ihtiyacını bir arada bulmak ister. Bu, merkezi ve yan üniteleriyle, sanayi kuruluşlarını bir araya toplıyan sonuçlar doğurur.

Bu da kapitalizmin mezarını kazan bir gelişmedir. Ama ne yapsın kapitalist ki, bütün bunlara boyun eğer. Kendi gelişmesi içinde, kendi sonunu da hazırlar kapitalizm.

Bu, sadece Marksistlerin değil, burjuvaların da bildiği bir durumdur. Bu nedenle modern kapitalistler, kendi düzenlerini korumanın yeni yeni yöntemlerini bulurlar. Ama dünyanın hiç bir yerinde, fabrika kurmayı yasaklamak yöntemine rastlanmamıştır. Fabrikaları şuraya ya da buraya kuracaksın diye bir zorlamaya başvurulmamıştır.

Türkiye'de bu yönteme başvurulması çözüm olur mu, olmaz mı tartışması gerçekten abestir. Esasen geçerliliği olmayan, hiç bir kapitalisti bağlamıyacak olan bu türden yaklaşımların ilginç olan yanı bu değildir. Esas ilginç olanı, işçi sınıfının, emekçi halk güçlerinin gelişmesi karşısında ne duruma düşüldüğüdür.

İstanbul Barosu'nun anti-demokratik

Bastarafı s. 3'de

bir ölçü koyup, bu halde red isteminin derhal reddedilen yargıç veya mahkeme tarafından karara bağlanmasını öngörmek, ceza yargılamasındaki red hakkını tümüyle ortadan kaldırmaktan başka bir anlam taşımaz.

3 — 154. maddede öngörülen en önemli değişiklik kolluk amirlerinin adliyeye ilişkin görev ve işlerde görevi kötüye kullanmaları, ihmal etmeleri veya geciktirmeleri halinde Cumhuriyet Savcılarınca doğrudan kovuşturma yapılamamasıdır. Bu hallerde kovuşturma valinin görüşü alınarak, Adalet Bakanlığının vereceği izne bağlanmıştır. Her olayda memur, görev ihmalinin ya da savsaklamasının amirinin bir emri nedeniyle olduğunu savunup kurtulacaktır.

4 — Firar eden sanığın yokluğunda yargılamanın yapılması... olanağını sağlayan 223 ve 258. maddelere eklenmesi öngörülen fıkralar (la ilgili olarak); gerçekten özellikle ağır cezalık işlerde yargılamanın onsuz olmaz unsuru sanık ya da müdafii olmadan hükme varılması olanağını tanıyan bu değişiklikler, hükmü sentez olmaktan çıkararak yalnızca tezin kabulü haline getirecektir.

5 — Aynı şeyleri 226. maddede yapılması öngörülen değişiklik için de söylemek mümkündür. Özellikle son zamanlarda cezaevlerinde çıkan bazı olaylar gerekçe gösterilip örneğin İstanbul'da tutuklu yargılanan sanıkların çok uzak illere (hatta Hakkari'ye) gönderildikleri ve her duruşmaya getirilemedikleri için yargılamalarının gıyabında yapıldığı görülmektedir. Yargılamadan habersiz bir yere kapatılıp adeta kaderini bekleyen bu insanların durumunu hukukla açıklamak mümkün değildir.

6 — Tasarı 379. maddenin de değiştirilmesini öngörüyor. Bu değişiklik duruşmanın disiplinini bozduğu için duruşmadan çıkarılan sanık olurda gelecek oturumlarda da aynı şekilde davranacağı anlaşılıp ve hazır bulunması gerekli görülmezse gıyabında yargılama yapılmasına mahkeme karar verebilecektir.

Bu hüküm kesinlikle anti-demokratik olup, Ceza Yargılama biliminin verilerine aykırı düşmektedir.

7 — Ceza kararnamesi kapsamını genişleten 386. maddedeki değişiklik de... diğer değişiklikler için söylenen sakıncalar dışında özgürlüklerin ne denli ciddiye alınmadığının açık kanıtıdır.

Tüm bu değişikliklerin, belli suçların önlenmesinde, suçsuz kişilerin de cezalandırılmasında sakınca olmadığı toplumsal yarar bulunacağı görüşünden kaynaklandığı açıkça anlaşılmaktadır. Böylece giderek İnsan Hakları Sözleşmeleri, Anayasa ve çağdaş hukuk ilkelerine aykırı bir hukuk anlayışı egemen olmaktadır.

Tasarı ile getirilmek istenen değişiklik devletin, memurunu öldüren kimseden ağır bir biçimde öc almasını yasallaştırmak anlamını taşımaktadır ki, bu modern devleti aşiret devleti ile eş değerde tutan bir görüşün sonucudur. Kısacası ölüm cezası zayıf bir devletin kuvvet gösterisidir. Devlet öldürmekten başka bir şekilde suçu önleyemediğini her infazda itiraf etmiş demektir.

B — «CMUK'nun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına, bazı maddelerine fıkralar eklenmesine ve kanuna yeni bir madde ilavesine dair kanun tasarısı» üzerine:

Tasarının gerekçesinde, değişikliklerle davaların kısa bir zamanda bitirilmesinin öngörüldüğü belirtilmektedir. Halkımızın yargıya dönük olarak ençok şikayet ettiği konulardan biri davaların uzamasıdır. Ne var ki, davaların kısa zamanda bitirilmesi isteği sanığın haklarını ortadan kaldırmamalıdır.

Gerçekten kıstlanmak ya da ortadan kaldırılmak istenen savunma hakkının bütünüdür.

1 — Tasarı CMUK'un 28. maddesini değiştirmektedir. Değişiklikte, yargıç reddedilse bile o oturumu bitirinceye kadar duruşmaya devam edebilecektir. Değişikliğin gerekçesi olarak da yargıç reddi hakkının kötüye kullanıldığı bunun da davaların uzamasına olanak sağladığı gösterilmektedir. Gerçekte bu değişiklik kurulması düşünülen olağanüstü mahkemelerde red hakkının kullanılmasını olanaksız kılmayı amaçlamaktadır.

2 — Tasarı yasaya yeni bir madde eklenmesini öngörüyor.

Bir önceki madde (28. madde) ile getirilen değişiklik red halinde zaten duruşmanın uzamaması için en aşırı yolu kabul etmiş iken, bu yeni madde ile her red istemi bakımından kabul edilebilecek olan «duruşmayı uzatmak amacı» gibi